

SAUSIO 13-OJI – LAISVĖS GYNĖJŲ DIENA

LIETUVOS PREZIDENTĖ SAUSIO 13-OSIOS ATMINIMO MEDALIAIS APDOVANOJO 6 PILIEČIUS

Penktadienis, sausio 9 d. (Vilnius). Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė pasirašė dekretą, kuriuo Sausio 13-osios atminimo medaliais apdovanojo šešis Lietuvos piliečius, 1991 metų sausio-rugsėjo mėnesiais aktyviai gynusius Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, saugojusius visuomenės rimtį ir žmonių sveikatą.

Šalies vadovės pasirašytu dekretu apdovanojami vilniečiai: Alfonsas Ambrazas (gimęs 1931 m.); Nerijus Andriusevičius (gimęs 1969 m.); Stasys Vilkinas (gimęs 1974 m.). Sausio 13-osios atminimo medaliai taip pat skiriami Arturui Čirui (gim. 1969 m.) iš Trakų rajono savivaldybės, Arūnui Daugėlai (gim. 1966 m.) iš Kauno ir Henrikui Orakauskui (gim. 1948 m.) iš Širvintų rajono savivaldybės.

Sausio 13-osios atminimo medaliai bus įteikti valstybės apdovanojimų ceremonijos metu Vasario 16-ąją.

Prezidentės spaudos tarnyba

1991 m. sausio 13-oji prie Seimo.

Romualdo Požerskio nuotr.

Į LIETUVĄ ATVYKO NAUJA JAV KARIŲ PAMAINA SU SUNKIĄJA KOVINE TECHNIKA

Lietuvoje tarnybą pradės nauja JAV karių pamaina, į Lietuvą atvyksianti su sunkiąja kovine technika – šarvuotais transporteriais „Stryker“. Jie kartu su Lietuvos kariuomenės sausumos pajėgų kariais dalyvaus bendruose mokymuose ir tobulins tarpusavio sąveiką.

Pirmoji JAV karių grupė į Lietuvą atvyko vakar vakare. Pagrindinė jų dalis, planuojama, atvyks artimiausiomis dienomis.

JAV kariai atvyksta iš 3-osios divizijos 2-ojo kavalerijos pulko, kuris dislokuotas Vilseke, Vokietijoje. Tai jau

penktoji JAV sausumos pajėgų karių rotacija Lietuvoje, taip pat Estijoje ir Latvijoje bei Lenkijoje.

Kaip ir ankstesnės JAV karių pamainos, 3-osios divizijos 2-ojo kavalerijos pulko kariai bus dislokuoti Mechanizuotosios pėstininkų

brigados „Geležinis Vilkas“ kunigaikščio Vaidoto mechanizuotajame pėstininkų batalione Rukloje. Jie dalyvaus bendruose kovinio rengimo mokymuose ir pratybose su Lietuvos didžiojo kunigaikščio Algirdo mechanizuotojo pėstininkų bataliono kariais. **LR KAM**

Į PIRMAJĮ POSĖDĮ RINKOSI EURO ĮVEDIMO KOMISIJA

Euro įvedimo komisija sako, kad Lietuvoje valiutos keitimas vyksta sklandžiau, nei tikėtasi. Komisija, kurią sudaro premjeras, finansų ministras ir Lietuvos banko pirmininkas, sausio 9 d. rinkosi į pirmąjį posėdį po euro įvedimo.

Jame aptarti, kaip Lietuvai sekasi pereiti prie naujos valiutos. Tikimasi, kad jau nuo sausio 10 d. eurų apyvartojė bus daugiau nei litų.

Specialistai taip pat pastebi, kad techniniai nesklandumai, tokie kaip elektroninės bankininkystės ar bankomatų trikdžiai, užtruko trumpiau, nei planuota. Pirmieji eurai iš bankomatų buvo išimti keliolika sekundžių po vidurnakčio.

Vis dėlto pirmosiomis euro įvedimo dienomis pasitaikė nesusipratimų parduvėse, kai gražą pardavėjai atidavė litais. Taip pat polici-

ja vis dar fiksuoja atvejų, kai atsiskaitoma padirbtais litais ar eurais.

Sausio 9 d. vykusiasme euro komisijos posėdyje premjeras Algirdas Butkevičius Pinigų muziejui perdavė Naujųjų metų naktį iš bankomato išimtą dešimties eurų banknotą.

LRV

Premjeras Algirdas Butkevičius Lietuvos banko Pinigų muziejui perdavė sausio 1-osios naktį iš bankomato išimtą pirmąjį eurų banknotą.

LRV nuotr.

ES VIRŠŪNIŲ SUSITIKIMĄ SKIRS KOVAI SU TERORIZMU APTARTI

Artėjančiame Europos Sąjungos (ES) viršūnių susitikime vasario 12 dieną bus tariamasi, kaip sustiprinti kovą su terorizmu po kruvinos islamistų atakos Paryžiuje prieš satyrinį leidinį, penktadienį nurodė Europos Vadovų Tarybos pirmininkas Donaldas Tuskas.

„Teroras smogė Europoje. Liūdna, tačiau tai nutiko nebe

pirmą kartą“, – D. Tuskas sakė Latvijos sostinėje, šiai šaliai nuo sausio 1-osios perėmus šešis mėnesius truksiantį pirmininkavimą 28 šalių blokui.

ES gali atsakyti į „barbariškas atakas Paryžiuje“, „stiprindama mūsų saugumą“, pabrėžė jis.

„Strasbūre raginsiu Europos Parlamentą spartinti

darbus, kuriant ES keleivių vardų registravimo sistemą, kuri gali padėti aptikti keliaujančius pavojingus asmenis. Tai gali būti mūsų bendra iniciatyva“, – sakė D. Tuskas.

„Ketinu panaudoti viršūnių susitikimą vasario 12 dieną, kad plačiau aptartume, kokį atsaką ES gali pateikti tokiems iššūkiams po „barbariškų atakų Paryžiuje“, pažymėjo jis.

LRT

ĮŠ RUSIJOS NEMATYTI JOKIŲ TEIGIAMŲ ŽENKLŲ

Rusija nerodo jokių teigiamų ženklų dėl konflikto Ukrainoje, todėl priežasčių švelninti Europos Sąjungos (ES) sankcijas nėra, penktadienį pareiškė Lietuvos užsienio reikalų ministras.

Tai Linas Linkevičius sakė praėjus dienai, kai Europos Sąjungos užsienio politikos vadovė Rygoje teigė matanti „ribotų pozityvių ženklų iš Rusijos pusės“.

Lietuvos ministras pabrėžė, kad Rusija tęsia paramą se-

paratistams Ukrainos rytuose ir toliau siunčia vadinamuosius humanitarinius konvojus, kurių neleidžiama tikrinti nei Ukrainos, nei Raudonojo Kryžiaus pareigūnams.

„Objektyvi informacija yra ta, kad tų pagerėjimo faktų nėra, nes (Rusija) toliau tęsia paramą ginkluotoms grupuotėms, toliau vyksta nekontroliuojami vadinamųjų humanitarinių konvojų judėjimai, jau vienuoliktas kartas. Neprileisti ir Ukrainos pareigūnai, ir Raudonojo Kryžiaus pa-

reigūnai“, – sausio 9 d. sakė ministras. Pasak L. Linkevičiaus, ES nuosekliai laikosi pozicijos, kad „pagerėjus situacijai galima būtų peržiūrėti sankcijas, ir čia nėra nieko naujo“.

„Bet su kalbančiaisiais, kad jau dabar matyti (teigiamų) požymių, norėtusi pasiginčyti, nes būtent matome priešingą situaciją. Todėl turime tęsti tą pačią politiką, kuri vykdoma buvo iki šiol, ir priežasčių atšaukti sankcijas arba jas švelninti šiuo metu nėra“, – sakė jis. **LR URM**

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Pagerbdama teroristinio išpuolio Prancūzijoje aukas, Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė pasirašė šios šalies ambasados užuojautų knygoje. Savo ir Lietuvos vardu šalies vadovė pareiškė nuoširdžią užuojautą visiems Prancūzijos žmonėms šią skausmo ir netekties valandą.

Prezidentė griežtai pasmerkė mirtiną išpuolį prieš „Charlie Hebdo” žurnalo redakciją Paryžiuje ir pabrėžė, jog smurtas ir prievarta niekuomet nenutildys laisvo žodžio ir nesutryps demokratinų vertybių. Reikšdama solidarumą su Prancūzijos žmonėmis ir žurnalistais visame pasaulyje, valstybės vadovė užuojautų knygoje prancūziškai pieštuku įrašė „Nous sommes tous Charlie aujourd’hui” - „šiandien mes visi esame Charlie”.

Kandidatai į Vilniaus merus skirtingai vertina Žaliojo tilto skulptūras: vieni jas siektų palikti, kiti – kuo greičiau nukelti. Kaip rašo „Lietuvos žinios”, kuo greičiau atsikratyti ant žaliojo tilto esančių skulptūrų siektų konservatorių kandidatas į Vilniaus merus **Mykolas Majauskas**, vertindamas jas kaip pasityčiojimą iš nukentėjusiųjų nuo sovietinio režimo, taip pat jų nukėlimui priartų liberalas **Remigijus Šimašius**. Pastarasis tvirtino, kad miesto svečiai nuolat fotografuojasi prie šių skulptūrų ir taip kuriamas Vilniaus, kaip „posovietinio miesto” įvaizdis.

Tautininkų sąjungos pirmininkas **Julius Panka** įsitikinęs, kad visus sovietinius simbolius reikėtų „kultūringai demontuoti” ir išgabenti į Grūto parką. „Tvarkos ir teisingumo” kandidatas Seimo narys **Petras Gražulis** mano, kad Žaliąjį tiltą vietoje sovietinių skulptūrų galėtų puošti Lietuvos didžiavųjų skulptūros. Tuo metu „Lietuvos sąrašo” į merus iškeltas **Naglis Puteikis** mano, kad skulptūras būtina palikti kaip paminklą „Lietuvos politikų demagogijai”.

Šių kūrinių nukėlimui nuo tilto nepritaria dabartinis Vilniaus meras **Artūras Zuokas**, pasisakantis, kad skulptūras palikti reikėtų kaip Lietuvos istorinės patirties atminimą, jam antrina ir socialdemokratų kandidatas į merus **Gintautas Paluckas**. Tuo Lietuvos lenkų rinkimų akcijos vadovui ir kandidatui į merus **Valdemaras Tomaševskiui** skulptūros netrukdo – anot jo, sostinėje esą „yra svarbesnių problemų”, nei diskusijos apie skulptūras. Keturios skulptūrų grupės, vaizduojančios kareivius, darbininkus, valstiečius ir studentus, ant Žaliojo tilto pastatytos 1952 metais. Vilniaus savivaldybė anksčiau siekė skulptūras restauruoti, tačiau norinčiųjų tai daryti tai neatsirado. Kritikai sako, kad skulptūros yra sovietinės propagandos dalis ir žeidžia žmones, kovojusius už Lietuvos išsivadavimą iš sovietų okupacijos.

Nuo sausio 1-osios įsigaliojus galimybei pase nurodyti tautybę, tokį pageidavimą jau pareiškė 1,8 tūkst. asmenų. Kaip rodo Policijos departamento pateikti duomenys, sausio 1–9 dienomis iš viso buvo pateikta 4355 prašymų išduoti pasą, beveik pusė, t.y. 1921 asmuo prašė nurodyti jo tautybę pase. Iš jų absoliuti dauguma – 1789 asmenys pageidavo įrašo apie lietuvių tautybę. Antroje vietoje pagal pageidavimų pateiktuose prašymuose skaičių (74) buvo lenkų tautybė, trečioje – rusų (36). Devyni asmenys nurodė baltarusių tautybę, penki – ukrainiečių, trys – vokiečių, du – karaimų, po vieną – armėnų, totorių, žydų tautybę.

Vilniaus apskritį, kurioje gyvena didžiausia šalies tautinių mažumų dalis, aptarnaujančios Vilniaus migracijos valdybos atstovai tvirtina, kad prašymai nurodyti lietuvių tautybę čia taip pat sudaro daugumą. „Duomenys dar pakankamai švieži, tačiau pirmiausia vis tiek būtų lietuviai, antroje – lenkų tautybė, trečioje – rusų”, – sakė Vilniaus policijos Migracijos valdybos Pasų skyriaus vedėja Edita Prilepskienė. Galimybė pase įrašyti tautybę atsirado sausio 1-ąją įsigaliojus tai numatančioms Paso įstatymo nuostatoms. Pagal jas, tautybė asmens pase gali būti įrašoma tik piliečio rašytiniu prašymu. Pasams, išduotiems iki šio įstatymo įsigaliojimo, naujas reglamentavimas nebus taikomas. Iki šiol pase buvo įrašomi šie duomenys: vardas (vardai), pavardė, lytis, gimimo data, gimimo vieta (įrašomas valstybės pavadinimas), asmens kodas ir pilietybė.

Šių metų sausio 1 dieną Lietuvoje gyveno kiek daugiau nei 2,921 milijono žmonių. Per metus jų skaičius sumažėjo 0,7 procento. Šių metų pradžioje šalies miestuose gyveno 1,963 mln. žmonių – 11,6 tūkst. arba 0,6 proc. mažiau nei 2014 metų pradžioje. Kaimo gyventojų skaičius atitinkamai sumažėjo 10 tūkst. (1 proc.) – 2015 m. sausio 1 dieną jų Lietuvoje buvo 958,9 tūkst., rodo išankstiniai Lietuvos statistikos departamento duomenys. Praėjusiais metais Lietuvoje augo gimstamumas, tačiau natūrali gyventojų kaita vis tiek išliko neigiama – 2014 m. mirė 8,9 tūkst. daugiau žmonių nei gimė. Per visus praėjusius metus gimė 31,3 tūkst. kūdikių – 1,4 tūkst. daugiau nei 2013 m. Emigracijos mastai kito neženkliai ir tarptautinės neto migracijos rodiklis išliko neigiamas. Iš Lietuvos pernai išvyko 38,5 tūkst. žmonių, tuo tarpu atvyko – 25,9 tūkst. Lyginant su 2013 metais, imigrantų skaičius išaugo 3,8 tūkst., emigrantų skaičius sumažėjo 347 asmenimis. Nuo 2011 metų neigiamas neto migracijos rodiklis Lietuvoje nuolat mažėja, nes vis daugiau gyventojų pasiryžta grįžti į tėvynę. **LRT, ELTA**

Prancūzijos sostinėje Paryžiuje įvyko istorinė eiseną, kurios dalyviai pagerbė 17 teroro išpuolių aukų ir pasisakė už europietiškas vertybes. Organizatorių teigimu, žygyje visame Paryžiuje dalyvavo per 800 tūkst. žmonių, tačiau, policijos skaičiavimais, iš viso į gatves išėjo net 2 mln. žmonių. Eisenoje dalyvavo Prancūzijos prezidentas Francois Hollande kartu su kitų valstybių vadovais (iš kairės): Izraelio ministras pirmininkas Benjamin Netanyahu, Malio prezidentas Ibrahim Boubacar Keita, Prancūzijos prezidentas, Vokietijos kanclerė Angela Merkel, Europos Vadovų Tarybos pirmininkas Donald Tusk, Palestinos prezidentas Mahmoud Abbas, Italijos ministras pirmininkas Matteo Renzi ir Šveicarijos prezidentas Simonetta Sommaruga. **Reuters**

JAV SOLIDARIZUOJASI SU PRANCŪZIJS ŽMONĖMIS

Vašingtonas, sausio 10 d. (ELTA). JAV prezidentas Barack Obama išreiškė viltį, kad tiesioginė grėsmė susijusi su ginkluotais išpuoliais Paryžiuje buvo pašalinta ir išreiškė JAV paramą Prancūzijos žmonėms, rašo „Reuters”.

„Noriu, kad Prancūzijos žmonės žinotų, jog Jungtinės Valstijos šiandien yra su jais ir bus su jais rytoj,” - sakė B. Obama, viešėdamas Tenesio valstijoje.

„Paryžiaus gatvėse pasaulis dar kartą pamatė, kokioms

pažiūroms atstovauja teroristai - žmonėms jie neša tik neapykantą ir kančią. Tuo metu mes atstovaujame visų žmonių laisvei, vilčiai ir orumui. O Paryžius būtent tai ir simbolizuoja pasauliui,” - sakė B. Obama.

L. LINKEVIČIUS: SOLIDARUMO MARŠAS PRANCŪZIJOJE – SVARBUS VISAI EUROPAI IR PASAULIUI

„Solidarumo maršas Prancūzijoje - svarbus visai Europai ir pasauliui,” sako Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius. Ministras sausio 11 d. Paryžiuje su kitais pasaulio lyderiais dalyvauja solidarumo akcijoje bei šios savaitės teroro išpuolių Prancūzijoje aukų pagerbimo ceremonijoje.

Respublikos maršą - solidarumo akciją- inicijavo Prancūzijos politinės partijos,

kaip atsaką į teroro išpuolius Prancūzijoje, nusinešusius 17 žmonių gyvybes.

Solidarumo akcijoje taip pat dalyvavo Prancūzijos Prezidentas Fransua Hollandas, Europos Sąjungos Vadovų Tarybos pirmininkas Donaldas Tuskas, Europos Komisijos Prezidentas Žanas Klodas Junkeris, Didžiosios Britanijos Premjeras Deividas Kameronas, Ispanijos ministras pirmininkas Marianas Rachoju, Italijos Premjeras

Mateo Renzi, Ukrainos Prezidentas Potro Porošenka bei kitų valstybių, vyriausybių vadovai bei užsienio reikalų ministrai.

Nuo 1990 m. tai pirmas kartais kai panašaus pobūdžio eitynės dalyvauja Prancūzijos Respublikos Prezidentas. Paskutinį kartą, prieš 25 m., Prezidentas Fransua Miteranas kartu su kitais prancūzais viešai reiškė nepasitenkinimą masiniu žydų kapų išniekinimu. **LR URM**

RUSIJOS ŪKIS SKĘSTA: „FITCH” SUMAŽINO ŠALIES VERTINIMĄ IR NIEKO GERO ATEITYJE NEŽADA

Kredito reitingų agentūra „Fitch” sausio 9 d. sumažino Rusijos reitingą nuo BBB iki BBB-. Ekonomikai skaudžiai atsiliepė smarkus naftos pigimas ir rublio susilpnėjimas. Reitingo perspektyva neigiama, praneša CNBC.

„Ekonomikos perspektyvos smarkiai pablogėjo nuo 2014 metų vidurio dėl smarkaus naftos kainų kritimo ir rublio

silpnėjimo, taip pat palūkanų normų staigaus augimo”, – rašoma agentūros pranešime.

„Fitch” teigimu, Rusijos ekonomiką prislėgė ir Vakarų sankcijos, apribojusios bankų ir įmonių priėjimą prie kapitalo rinkų.

Nafta yra pagrindinis Rusijos eksporto produktas. 2014 metais jos kainos sumažėjo per mus. Savaitinis

Į LATVIJĄ ATVYKSTA 130 JAV KARIŠKIŲ

Stiprinti Baltijos šalių saugumo sausio 11 d. į Latviją atvyko 130 JAV kariškių, praneša Gynybos ministerijos atstovai.

Tai jau trečioji Amerikos kontingento Baltijos šalyse rotacija.

Sausio 6-ąją Vokietijoje dislokuoto JAV 2-ojo kavalerijos pulko kariškiai pradėjo krauti karinę techniką į traukinį, kuris pagal operacijos „Atlantic Resolve” planą važiuos į Baltijos šalis.

Traukinys su karine tech-

nika į Garkalnės geležinkelio stotį atriedės sausio 15-ąją.

JAV buvo pirmoji valstybė, kuri, susikomplicavus padėčiai Ukrainoje, praėjusį pavasarį atsiuntė į Latviją desantininkų. Spalio mėnesį juos pakeitė sunkiosios šarvuotosios technikos kuopa. **LRT**

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, pirmininkas / president

Gediminas Markevičius, redaktorius / editor

2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

E-mail: dirva.redaktorius.chicago@gmail.com

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.
VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.
Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$2.00.
Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu, ne visada sutampa su redakcijos nuomone. Nespausdinti straipsniai gražinami tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

KIEK VILKĄ BEŠERTUM, JO AKYS Į MIŠKĄ ŽIŪRI

Kai Putinas kalba apie Vakarų ketinimus sunaikinti Rusiją ir paversti ją nereikšminga valstybe, galime nesitikėti jokių istorinių argumentų dėl paprastos priežasties – jie kaip tik prieštarautų Putino kalboms, o ne patvirtintų jas. Peržvelgę artimiausių šimtmečių istoriją pamatysime, kad be Vakarų pagalbos Rusija seniai būtų virtusi „nereikšminga valstybe”.

Po 1905 m. karo su Japonija, kuri, pati paskelbusi, Rusija pralaimėjo, pasidarė aišku, kad ši milžiniška imperija atsiliko nuo kitų galingųjų valstybių visose srityse. Tačiau iš pralaimėto karo Rusija išėjo palyginti „sausa” – Vokietijos, Didžiosios Britanijos ir JAV įkalbėta Japonija pasirašė su Rusija taiką (beje, tai įvyko JAV mieste Portsmute), kuri faktiškai konstatavo lygiąsias. Rusija nebūtų Rusija – ji pradėjo reikšti nepasitenkinimą šia taika, o tai, kas buvo akivaizdžiai jai naudinga, aiškino kaip savo diplomatų ir caro pasiekimus.

Prasidėjus Pirmajam pasauliniam karui, kurį, beje, viena pirmųjų pradėjo Rusija, nesutikusi su Vokietijos reikalavimu atšaukti visuotinę mobilizaciją, visi karo sunkumai gulė ant Rusijos sąjungininkų – Prancūzijos, Didžiosios Britanijos ir JAV pečių: svarbiausios kovos vyko Vakarų fronte, kuriame buvo sukaustytos pagrindinės Vokietijos ir Austro-Vengrijos pajėgos. Negana to, 1918 m. Rusija, nusisukusi nuo sąjungininkų, pasirašė su Vokietija taiką (tai padarė valdžią užgrobę Lenino bolševikai), kuri, laimei, jau nebegalėjo pakeisti karo baigties. 1921 m. po bolševikų savivalės ir teroro Rusijoje prasidėjo badas, per 40 milijonų žmonių atsidūrė ant mirties slenksčio. Nepaisant ideologinių skirtumų ir 1918 m. išdavystės, Vakarų šalys atėjo Rusijai į pagalbą, kurios apimtis sunku įsivaizduoti, pavyzdžiui, nevyriausybinių organizacija „American Relief Administration” (ARA) maitino 6 099 574 žmones, Amerikos krakerių draugija – 265 000 žmonių, tarptautinė organizacija „Save the Children Alliance” — 259 751, Nanseno komitetas – 138 000, Švedijos Raudonasis Kryžius – 87 000, Vokietijos Raudonasis Kryžius – 7000, Anglijos profesinės sąjungos – 92 000, Tarptautinė darbininkų pagalba – 78 011 žmogų. 1922 m. vasaros pradžioje sovietų valdžia labiausiai badaujančiose gubernijose atidarė 7000 valgyklų, o tarptautinės organizacijos – 9500. Tų pačių metų rudenį ARA iš JAV armijos nupirko drabužių ir avalynės, kurią pasiuntė į sovietų Rusiją. Iki metų galo į ARA įeinančių organizacijų pastangomis buvo suteikta pagalba daugiau nei 10 milijonų Rusijos gyventojų. Be pagalbos maistu dar buvo suteikta didžiulė pagalba medicinos srityje – vakcinos ir vaistai kovojant su kilusiomis epidemijomis (choleros, šiltinės ir pan.). Net 38 sovietinės Rusijos gubernijose buvo atidarytos ARA organizacijos atstovybės. Pagal sovietų Narkomvneštorgo (užsienio prekybos ministerijos analogas) paskaičiavimus, ARA į Rusiją įvežė 36,6 milijono pūdų maisto produktų, medikamentų ir drabužių, kurių vertė siekė 136 milijonus rublių auksu. Badaujantiems maitinti užsienio organizacijų pastangomis buvo atidaryta apie 15 tūkst. valgyklų. Aukščiausio ARA veiklos pakilimo metų Rusijoje dirbo 300 amerikiečių ir 120 tūkst. sovietų piliečių. Bet po to, kai badas buvo įveiktas, sovietų valdžia Vakarus paskelbė svarbiausiu savo priešu ir prasidėjo neregėta

CHARLIE HEBDO IR ŽODŽIO LAISVĖ

Apie žudynes Paryžiuje, tabloido Charlie Hebdo redakcijoje, sausio 7 d. bus dar ilgai rašoma, bet pirmoji Vakarų reakcija, pristatyta per mass media yra aiški – visuotinis žudikų pasmerkimas, pradedant valstybių vadovais, svarbiausiomis tarptautinėmis organizacijomis ir baigiant portalų apžvalgininkais.

Prisidėjo ir viena kita europietiškojo islamo organizacija – antai, Paryžiaus Dransio priemiesčio imamas (musulmonų dvasininkas) Hassanas Chalghoumi apsilankė atakos vietoje „Charlie Hebdo” būstinėje. Kalbėdamas apie užpuolikus jis sakė: „Jų pranašas yra Šėtonas. Nėra jokio sąryšio tarp islamo religijos ir šios mažumos”.

Šis tabloidas yra seniai pargarsėjęs kaip leidinys, kuriam nėra nieko švento, bet giriamas už tai, kad „tikrina satyros ir kontroversijos ribas”, tuo būdu, anot šalininkų, plėsdamas žodžio ir spaudos

laisvės erdves. Žymiausi pasiekimai – pasityčiojimas iš mirusio Prancūzijos prezidento Šarlio de Golio, ir visa eilė karikatūrų, kur tyčiojamasi ne tik iš pranašo Mahometo, bet ir iš Jėzaus Kristaus. Po kiekvienos tokios publikacijos leidinio tiražas pašokdavo iki milijonų, o redaktoriams bei karikatūristams buvo skiriama valstybinė apsauga. Štai keletas citatų iš žodžio laisvės gynėjų stovyklos: B.Obama paragino mintimis ir maldomis būti su Prancūzijos, „seniausios Amerikos sąjungininkės”, žmonėmis. Europos Komisijos vadovas Žanas–Klodas Junkeris pamerkė Prancūzijos satyrinio savaitraščio redakcijoje trečiadienį buvusį šaudymą, per kurį žuvo 12 žmonių, ir pavadino tai „barbarišku” aktu.

Rašytojas Salmanas Rušdi – religijos nusipelno bebaimės nepagarbos. Mūsų liberalaus lietuviško rūtelių darželio, vardu Irytas.lt apžvalgininkas eina dar toliau – „Nebijokime

neapykantos Vakarams kampanija, kurios tikslas – karas prieš juos. Sovietų Rusijos vadas Leninas pareiškė: „Jie parduos mums virvę, ant kurios mes juos ir pakarsim!”. Trumpai tariant, taip buvo „atsidėkota”.

Siekdama sukelti naują pasaulinį karą ir išplėsti sovietų valdžią, Sovietų sąjunga išprovokavo Hitlerį ją užpulti (tiesą sakant, Hitleriui nieko kito ir nebeliko, kai jis suprato, ko siekia Stalinas). 1941 m. rudenį vokiečiai priartėjo prie Maskvos. Didžioji Britanija ir JAV vėl atėjo į pagalbą Rusijai, suteikdama paskolą – vadinamąjį „lendlizą”. Ši pagalba buvo beprecedentė: ginklų, karo medžiagų ir maisto produktų buvo suteikta už 12 milijardų dolerių to meto kainomis (1941 m. kainomis, tačiau šaliai, kuriai grėsė pražūtis, kiekvieną dolerį galima dauginti daugybę kartų). (Šiais laikais tai būtų 200 milijardų dolerių). Laimėjusi karą, Sovietų sąjunga padengė tik 7 proc. šios paskolos – ir tai tik devintojo dešimtmečio pradžioje. Likusią skolą buvę sąjungininkai paprasčiausiai nurašė.

Už beprecedentę pagalbą Sovietų sąjunga vėl „neliko” skolinga – ji pradėjo naują konfrontacijos su Vakaraais etapą, galintį nuvesti į trečiąjį pasaulinį karą. Nepaisydama pokario suirutės, sovietų Rusija atsisakė dalyvauti „Maršalo plane”, uždrausdama jame dalyvauti marionetinėms Rytų Europos šalims, kurias ji atseit „išvadavo”, t. y. okupavo. Tik Stalino mirtis išgelbėjo pasaulį nuo branduolinio karo, tiesa, ne galutinai, nes kiti sovietų lyderiai savo agresyvia politika tęsė konfrontaciją.

1989-1991 m. Rusija vėl atsidūrė ant bado slenksčio, nes tik tuo ir galėjo baigtis absurdiška ekonominė sovietų valdžios politika. (Tuos laikus mes puikiai mename – tai ir garsioji Brežnevo „Maisto produktų programa”, ir kortelių sistema, ir begalinės eilės prie maisto parduotuvių, kuriose retai tebuvo pagal korteles parduodamų produktų, beje, reikia pabrėžti, kad kalbame apie savo kraštą, o Rusijos gilumoje buvo kur kas blogiau – ten bolavo visiškai tuščios lentynos.) Ir vėl Vakaraai atėjo į pagalbą: buvo suteikta humanitarinė pagalba maisto produktais, kurią vien 1991 m. sudarė 241 tūkst. tonų. Be to, Rusijai buvo suteiktas lengvatinis kreditas nusipirkti iš JAV grūdų žemesnėmis nei rinkos kainomis. Didelę pagalbą Rusijai tuomet suteikė ir Vokietija. Visoje Europoje nevyriausybinių organizacijos rinko labdarą Rusijai. Deja, šiandien apie tai Putinas neužsimena. Kaip teisingai pastebėjo Rusijos sąžinės balsas – persekiojami disidentai – „Vos tik Rusija atsigavo ir užsiaugino sluoksnėlį taukų, ji vėl stojo į konfrontacijos su Vakaraais kelią.

Mūsų tautos išmintis sako: kiek vilką bešersi, vistiek į mišką žiūri. Vardan tiesos, būtų gerai, kad ir pas mus būtų kuo mažiau tikinčių Putino pasakomis. O juk jų netrūksta.

Kęstutis Šilkūnas

ištarti – žodžio laisvė yra didesnė už Alachą [...] Ji didesnė už bet kurią religiją.

Taigi žodžio laisvė yra aukščiau už Dievą ir religijas, o jos priešininkai, laikantys Dievą ir religiją aukščiausia vertybe, yra barbarai, verti drąsios nepagarbos. Tačiau kažkodėl raginama už sudie-vintą žodžio laisvę melstis Dievui, antraeilei vertybei...

Nesiruošiu dievagotis, kad smerkiu žmonių žudymą nesvarbu kokiais motyvais – tai yra natūrali normalaus žmogaus reakcija; visada pasisakydavau prieš mirties bausmę.

Kas yra žodžio laisvė, ir kiek ji gali kainuoti, žinau ne iš pliauškalų apie ją, bet iš savo gyvenimiškos patirties. Yra dvi laisvės – laisvė gėrio vardan ir laisvė nepraustaburniams, piktžodžiautojams ir burnotojams prieš Dievą.

Bet grįžkime prie vienos, jau cituotos, ištaros, priklausančios musulmonui „Jų pranašas yra šėtonas”. Michailas Bulgakovas apysakoje „Meistras ir Margarita” yra pavadinęs šėtoną ne tikinčiu, bet tiesiogiai žinančiu, kad Dievas yra, kad Jėzus Kristus, Dievo sūnus, išties gimė, gyveno tarp mūsų ir buvo nukryžiuotas (,... turėkit omeny, kad Jėzus buvo. Jis tiesiog buvo, ir viskas – sušnabžda pašnekovui-ateistui Voldandas-velnias)

O kas yra šėtonas? Tai angelas, įstabaus grožio vardu Šviesos nešėjas, Liuciferis, kuris tačiau, puikybės pagautas, ištarė „Netarnausiu”, nes panoro būti aukščiau už Dievą. Tai, kas apokaliptiškai apsiraiškė šiomis dienomis Paryžiuje, išties yra šėtono darbas - abipusiai. Dievas niekada nebaudžia pats – nusidėjėlis, pakluses šėtono kerams, nubaudžia save pats.

P.S. rašytojas Valdas Papievis, paryžietis, taip įvertino įvykius – „norėjome linkėjimų, štai ir atsiuntė”. Mat, žudynes tam tikra prasme išprovokavo eilinė karikatūra, kur „buvo vaizduojamas džihadistas. Virš jo užrašas skelbė: „Vis dar nėra atakų Prancūzijoje?!” O ginkluotas islamistas atsako: „Luktelkite! Turime dar laiko iki sausio pabaigos nusiųsti savo linkėjimus”.

Tačiau šios karikatūros originalą rasti nelengva – dažniausiai mass media pateikia tik apatinę dalį su islamisto žodžiais, o viršutinė dalis su karikatūristu, provokuojančiai klausiančiu „Vis dar nėra atakų Prancūzijoje?!” nesimato. Ko bijoma? Paprastai bijoma tada, kai meluojama...

Algirdas Patackas, Seimo narys

LIETUVA TAPO EURO ZONOS NARE – LITĄ KEIČIA VIENINGA EUROPOS VALIUTA

Su naujosios Lietuvos valiutos – euro banknotais (iš dešinės): Latvijos užsienio reikalų ministras Edgaras Rinkevičius, Estijos premjeras Taavi Roivasas, Lietuvos banko valdybos pirmininkas Vitas Vasiliauskas, Lietuvos Ministras Pirmininkas Algirdas Butkevičius, Lietuvos finansų ministras Rimantas Šadžius, ES sveikatos ir maisto saugos komisaras Vytenis Andriukaitis. *LRV nuotr.*

Nuo sausio 1-osios Lietuva tampa visateise euro zonos nare. Lietuvos gyventojus šia proga sveikinantis Ministras Pirmininkas Algirdas Butkevičius pabrėžia, kad tai didelis šalies laimėjimas, ne

tik garantuojantis mūsų šaliai ekonominį saugumą, bet ir suteikiantis galimybę siekti didesnio finansinio stabilumo, tvariai ir harmoningai plėtoti ekonomiką.

„Euras bus mūsų ir ekono-

minio, ir politinio saugumo garantas, leis sparčiau plėtoti gyvybingą ekonomiką, kuriančią naujas darbo vietas, gausinančią žmonių pajamas. Tvirtai tikiu, kad Lietuva sustiprins euro šeimą. Europos

Sąjungoje esame ekonomi-
nio augimo pirmaujančiųjų
smaigalyje. Ateiname kupini
ryžto, susitelkimo ir energijos
siekti numatytų tikslų. Atsinešame stiprų partnerystės ir solidarumo jausmą”, –
sako premjeras.

Pasveikinti Lietuvos taip pat atvyko Estijos premjeras Taavi Roivasas ir Latvijos užsienio reikalų ministras Edgaras Rinkevičius, kurie drauge su premjeru A. Butkevičiumi bankomate vieni pirmųjų išsiėmė naujosios Lietuvos valiutos – eurų – banknotus.

Pasak finansų ministro Rimanto Šadžiaus, įsivedę eurą simboliškai užbaigėme trijų svarbiausių atkurtos Lietuvos valstybės darbų sąrašą: „Įstojome į NATO ir Europos Sąjungą (ES), o dabar prisijungiame prie stipriausiųjų ES valstybių finansinio klubo, kuriame būsimė jau ne kažkieno priimtų sprendimų vykdytojai, bet jų priėmėjai. Tai sukuria tvirtą geopolitinį ir ekonominį pagrindą kurti klestinčią gerovės valstybę,

dosnią visiems mūsų šalies žmonėms”.

„Didelis darbas – atliktas, didelis darbas – prasideda. Dar turėsime pasirūpinti, kad euras, šiąnakt įžengęs į Lietuvą, taip pat ramiai ir sklandžiai įžengtų ir į mūsų visų pinigines bei asmenines sąskaitas. Dar turėsime sutelktai paplušėti, kad narystės euro zonoje atvertos galimybės taptų realybe – t. y. tikra, apčiuopiama gerove. Ligšioliniai darbai ir prieš šią istorinę naktį atlikti testavimai rodo, kad Lietuvos bankas ir šalies kredito įstaigų sistema šioms darbams – pasirėngę”, – sako Lietuvos banko valdybos pirmininkas Vitas Vasiliauskas.

Grynieji litai į eurus bus keičiami nemokamai: bankuose, kai kuriose kredito unijose bei euro zonos valstybių centriniuose bankuose, taip pat Lietuvos pašto skyriuose. Sąskaitose esantys litai bus konvertuojami automatiškai. 2015 m. sausį 15 dienų bus galima atsiskaityti ir litais, ir eurai.

LRV

DAUGIAU NEI 4 TŪKSTANČIAI BĖGIKŲ PAGERBĖ LAISVĖS GYNĖJUS

Vilnius, sausio 10 d. (LR KAM). XXIV-ąją kartą Vilniuje surengtame Pagarbos bėgime „Gyvybės ir mirties keliu” 9 kilometrų atstumą įveikė 4 328 dalyviai iš Lietuvos ir užsienio. Šiais metais visi dalyviai dėvėjo apyrankes su žodžiais „Tikėjimas. Pasiaukojimas. Laisvė”, taip išreiškdami padėką Lietuvos Laisvės gynėjams.

Marga bėgikų minia su vėliavomis bei skanduotėmis išsibarstė Vilniaus miesto gatvėse. Pagarbos bėgimas startavo Karių kapų gatvėje, o finišavo Sausio 13-osios gatvėje prie Vilniaus televizijos bokšto. Bėgime dalyvavo tiek pavieniai asmenys, tiek organizuotos grupės.

Pagarbos bėgime „Gyvybės ir mirties keliu” svarbu įveikti atstumą bei pagerbti tuos, kurie 1991 metų sausio 13-ąją žuvo okupacinės sovietų armijos daliniams šturmuojant Vilniaus televizijos bokštą, radijo ir televizijos komiteto pastatą.

Gausiausia šio bėgimo komanda buvo Lietuvos kariuomenės Sausumos pajėgų atstovų – ją sudarė net 961 bėgikai. Kartu su Lietuvos kariais bėgo ir jų kolegos amerikiečiai, latviai ir estai. Vėliavomis nešini kariai bėgo skanduodami bei ragindami vienas kitą: „Sausio 13-ąją buvo sunkiau. Vyrai, tik priešams sunku, o mums – lengva!”.

Sausumos pajėgų komandai atstovų skaičiumi tik šiek tiek nusileido Lietuvos šaulių

sąjunga, kurios nariai susirinko iš visų rinktinių.

Tarp mokinių gausiausia komanda – 56 nariai - atvyko iš Širvintų „Atžalyno” vidurinės mokyklos. 54 sporto klubo „Focus” atstovai savo bendruomenei padovanojo padėką už gausų dalyvavimą.

„Pats buvau tą naktį prie Televizijos bokšto, tad kiekvieną kartą, dalyvaudamas bėgime, pagalvoju apie tai, kuo galėjo šiandien būti tie jauni žmonės, kurių netekome. Loreta norėjo šokti, o Rolandas buvo mano studentas, kuris galėjo tapti mokslininku”, - sakė visuose bėgimuose dalyvavęs Vilniaus Gedimino technikos universiteto docentas Stasys Čirba.

Šiuo metu net 7 bėgikai (5 vyrai ir 2 moterys) yra dalyvavę visuose bėgimuose. Dar

40 dalyvių Pagarbos bėgime dalyvavo ne mažiau nei 15 kartų. „Bėgu pirmą kartą. Įprastai nebėgioju, tačiau įveikiau devynis kilometrus ir nė karto nesustoja! Nerealų, kiek daug reiškia žinojimas, kad bėgi ne šiaip sau. Jėga, net sunku kalbėti”, - finiše įspūdžiais dalijosi septyniolikmetis Jokūbas Savodnikas iš Lietuvos skautų sąjungos.

Tradiciškai bėgimą organizuoja Krašto apsaugos ministerija, Lietuvos kariuomenė ir Lietuvos bėgimo mėgėjų asociacija. Renginio partneriai: Lietuvos Respublikos Seimas, Kultūros ministerija, Akcinė bendrovė „Lietuvos radijo ir televizijos centras”, Vilniaus miesto savivaldybė, Lietuvos tautinis olimpinis komitetas, Kūno kultūros ir sporto departamentas, Lietuvos asociacija „Sportas visiems” ir „Tipro group” portalų grupė.

KĄ TURIME ŽINOTI APIE PASIRENGIMĄ EKSTREMALIOMS SITUACIJOMS IR KARO METUI

Sausio 6 d. Lietuvos Krašto apsaugos ministerijoje pristatytas leidinys „Ką turime žinoti apie pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms ir karo metui”. Plačiąjai visuomenei skirtą leidinį pristatė krašto apsaugos ministras Juozas Olekas ir atsakingasis redaktorius, Krašto apsaugos ministerijos Gynybos politikos ir planavimo departamento direktoriaus pavaduotojas dr. Karolis Aleksa.

Pasak krašto apsaugos ministro Juozo Oleko, leidinys parengtas atsižvelgiant į naujas saugumo realijas ir su tuo susijusį ypatingą visuomenės dėmesį šalies saugumo ir gynybos klausimams. Ministras taip pat pabrėžė, kad leidinyje pateikiama informacija ir patarimai yra vertingi kovojant su priešu, taikančiu vadinamojo

hibridinio karo metodus.

Beveik 100 psl. leidinyje, kurį parengė Krašto apsaugos ministerijos, kariuomenės ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos specialistai, pateikiama informacija apie valstybės veiksmus reaguojant į nelaimes, pavojus ir grėsmes taikos ir karo metu. Taip pat pateikiama būtiniausia informacija apie tai, ką reikia daryti patiems piliečiams, norint apsisaugoti nuo nelaimių ir prisidėti prie šalies gynybos.

Leidinyje daug dėmesio skiriama konkrečioms, praktiniams patarimams kaip elgtis nelaimių metu, pasirodžius priešiškiems kariais ar prasidėjus karui: pavyzdžiui, kokius daiktus pasiimti evakuojantis, kaip elgtis įvykus sprogimui, kaip elgtis patekus po nuolaužomis, ką daryti jei nepavyko evakuotis iš miesto, kuriame priešiški kariai ir kt.

Parengto leidinio elektroninė versija skelbiama Krašto apsaugos ministerijos internetinėje svetainėje. Spausdintas leidinys bus platinamas mokykloms, bibliotekoms, per krašto apsaugą remiančias, jaunimo ir kt. nevyriausybinės organizacijas, kitais būdais.

Leidinį galima atsisiųsti iš LR Krašto apsaugos tinklalapio <http://www.kam.lt/download/46074/leidinys%20ka%20turime%20zinoti.pdf>

LR KAM

ATŠILĘ JAV IR KUBOS SANTYKIAI

Reuters

Tai, kad JAV ir Kuba užmezgė diplomatinius ryšius, siunčia svarbią žinią apie visišką buvusio vadovo F. Castro režimo pabaigą, sako Kubos menininkas Orlando Luisas Pardo Lazo. „Prezidentas B. Obama po savo kalbos bendravo su R. Castro ir paklausė, ar F. Castro žino apie šį istorinį susitarimą. Dabartinis Kubos vadovas atsakė, kad Fidelis nedalyvauja šioje diskusijoje. [...] Todėl manau, kad žinia, siunčiama Kubos gyventojams, įpratusiems skaityti tarp eilučių, paprasta – F. Castro era baigėsi“, – svarsto O. L. P. Lazo.

Nors, pasak jo, tai tik spėjimai, gali būti, kad po šių susitarimų, 2015 m. bus paskelbta, jog rengiamos F. Castro laidotuvės: „Jaučiu, kad žinia apie F. Castro mirtį praneštų, jog Kuba pasirengusi keistis. Ir galbūt ji netaps demokratine valstybe, tačiau galbūt joje nebereikės jaustis tarsi kalėjime.“

JAV ir Kubos santykiai šiltėja

„Šiais pokyčiais mes norime sukurti daugiau galimybių Amerikos ir Kubos žmonėms ir atversti naują skyrių Amerikos tautų istorijoje“, – gruodžio 17 dieną kalbėjo JAV prezidentas Barackas Obama. Ši diena jau laikoma istorine, nes po daugiau nei pusamžio įtemptų santykių JAV ir Kubos vadovai pareiškė atnaujinantys diplomatinius santykius.

„Nesitikiu, kad pokyčiai, apie kuriuos šiandien kalbu, pakeis Kubos visuomenę per naktį. Tačiau esu įsitikinęs, kad per politinius susitarimus mes galime paremti pamatines vertybes ir padėti Kubos žmonėms judėti į XXI amžių“, – sakė B. Obama.

JAV ir Kubos vadovai susitarė apsieisti politiniais kalniais. B. Obama pažadėjo sudaryti sąlygas, kad į Kubą būtų galima keliauti paprasčiau, užmegzti tam tikrus verslo ir eksporto bei importo ryšius ir įkurti Amerikos ambasadą Kubos sostinėje Havanoje.

Kubos lyderis Raulis Castro pažadėjo suteikti gyventojams platesnį priėjimą prie interneto ir užmegzti dialogą su tokiomis organizacijomis, kaip Jungtinės Tautos ar Raudonasis Kryžius.

„Nesvarbu, gyvas jis ar ne, tačiau manau, kad žinia, kurią skleidžia R. Castro, yra aiški – tai jau nebe Fidelio Castro režimo pasiekimas“, – pabrėžia Kubos rašytojas ir fotografas Orlando Luisas Pardo Lazo. Po neišbaigiančių persekiojimų dėl režimui nepatinkančios veiklos jis prieš porą metų paliko tėvynę ir dabar studijuoja JAV.

Pasak O. L. P. Lazo, pašiltėję santykiai siunčia svarbią žinią apie visišką buvusio vadovo F. Castro režimo pabaigą: „Prezidentas B. Obama po savo kalbos bendravo su R. Castro ir paklausė, ar F. Castro žino apie šį istorinį susitarimą. Dabartinis Kubos vadovas trumpai atsakė, kad Fidelis nedalyvauja šioje diskusijoje. Kaip tai gali būti? Fidelis 55 metus buvo Kubos diktatorius ir galbūt yra prieš ryšius su JAV. Todėl manau, kad žinia, kuri buvo siunčiama Kubos gyventojams, įpratusiems skaityti tarp eilučių, paprasta – F. Castro era baigėsi.“

Be abejo, pripažįsta O. L. P. Lazo, tai tik spėjimai, tačiau gali būti, kad po šių susitarimų, 2015 m. bus paskelbta, jog rengiamos F. Castro laidotuvės. „Jaučiu, kad žinia apie F. Castro mirtį praneštų, jog Kuba pasirengusi keistis. Ir galbūt ji netaps demokratine valstybe, tačiau galbūt joje nebereikės jaustis tarsi kalėjime“, – svarsto kubietis menininkas.

Panaikinti embargą dar neplanuojama

Tai, kad JAV ir Kuba užmezgė diplomatinius ryšius, sukėlė prieštarų reakcijų. Tokio žingsnio kritikai sako, kad JAV taip pripažįsta R. Castro šalį, kurioje neegzistuoja žodžio laisvė ir viešpatauja komunistinis režimas.

„Manau, kad tai atvers naujų galimybių kubiečiams.

Problema ta, kad pilietinė visuomenė ir jos lyderiai, kovojantys už žmogaus teises, buvo pamiršti Kubos ir JAV dialoge, kuris buvo įslaptintas ir užtruko labai ilgai. Tai bloga žinia demokratijai. Ji sako „būk stiprus ir kantrus, ir galiausiai pasaulio valstybės pripažins tavo režimą teisėtu“. Tačiau mes vis tiek pasiruošę pasinaudoti šiais pokyčiais ir kaip nors priversti Kubos valdžią elgtis demokratiškiau. Dabar to bandysime siekti naujomis aplinkybėmis“, – tvirtina O. L. P. Lazo.

Didžiausias susipriešinimas jaučiamas Amerikos kubiečių bendruomenėje. Lotynų Amerikos šalių tyrėja daktarė Ieva Jusionytė sako, kad labiausiai išsiskiria senosios ir jaunosios kartos emigrantų iš Kubos požiūriai. Anot jos, senieji imigrantai, pabėgėliai ir senoji politinė gvardija šį B. Obamos sprendimą įvertino neigiamai – kaip šaltojo karo pralaimėjimą. Tačiau gana daug nesenų imigrantų šį pasikeitimą priima labai teigiamai.

Nors diplomatiniai ryšiai užmegzti ir planuojami realūs verslo santykiai, embargo, taikomo Kubai daugiau kaip 50 metų, dar neplanuojama panaikinti. Nors jau prieš porą metų Jungtinių Tautų šalys beveik vienbalsiai ragino JAV atšaukti embargą ir kritikavo tokią užsispyrusią politiką Kubos atžvilgiu, tai padaryti gali būti ne taip paprasta. Tam reikia ne prezidento, o Kongreso pritarimo, kuriame aktyviai veikia keli kubiečių kilmės politikai.

„Labai sunku pasakyti, kas bus. Nors B. Obama gali priimti tam tikrus sprendimus, Kongresas, kuriame dominuoja respublikonai, gali blokuoti finansavimą ambasada, – svarsto I. Jusionytė. – Vis dėlto manau, kad pokyčių bus, nes 60–70 proc. amerikiečių ir iš Kubos kilusių amerikiečių remia santykių atšilimą ir embargo panaikinimą. Todėl manau, kad parlamentas per-

žiūrės įstatymus.“

Keisti politiką Kubos atžvilgiu B. Obama žadėjo dar per savo rinkimų kampaniją 2008 m. ir nuo kadencijos pradžios pamažu judėjo sutartėjimo su Kuba link. Per tą laiką situacija pamažu keitėsi ir Kuboje. Iš politinio akiračio ir apskritai iš viešumos dingo diktatorius F. Castro, o į valdžią atėjęs jo brolis R. Castro mažais žingsniais pradėjo kurti laisvą rinką, suteikė, nors ir nedaug, leidimų kurti privatų verslą (iš 11 mln. gyventojų tokius leidimus gavo apie 200 žmonių). R. Castro taip pat suteikė galimybę palikti Kubą be išskirtinio valdžios sutikimo net ir kovotojams už žmonių teises.

Daktarė I. Jusionytė sako, kad tai daryti R. Castro priverstė nepalankiai besikeičianti padėtis regione. Pavyzdžiui, Venesueloje šiuo metu krizė, todėl ji nebegali Kubos remti ir jai siųsti tiek naftos, kiek anksčiau: „Po Sovietų Sąjungos žlugimo Venesuela rėmė Kubą, o dabar nebegali to daryti, todėl R. Castro valdžia buvo dar labiau suinteresuota atkurti santykius su JAV.“

Havana – griūvantis miestas

Salsa, cigarai, saulė ir buvusio lyderio F. Castro diktatūra – apie tokius dalykus dažnai pagalvojame išgirdę Kubos pavadinimą. Menininkas O. L. P. Lazo mano, kad, kalbant apie Kubą, reikėtų kalbėti ir apie griūvančią sostinę Havaną, čia garbinamus turistus ir skurdą, kuris taip pat galėjo R. Castro priversti suminkštėti.

Havana – griūvantis miestas. Visada kitą dieną po labai stipraus lietaus Havanoje sugriūva keli pastatai. Tačiau sostinės priemiesčiuose yra modernių pastatų iš kapitalistinio 1940–1950 m. laikotarpio. Kai kurie dar senesni (kolonijinio laikotarpio) pastatai renovuojami. Tam pinigai skiriami iš užsienio, dažniausiai – Europos Sąjungos. Kaimiškose vietovėse žmonės gyvena labai skurdžiai, dažnai neturi elektros. Taigi atskirtis labai didėja, įsigali tipiškas besivystančių šalių kapitalizmas ir valdžia nebegali išlaikyti socialistinės lygybės.

Taip pat atvyksta labai daug turistų. Havanoje turistai – tarsi dievai. Daug vietinių labai noriai su jais bendrauja, parduoda įvairias prekes, deja, neretai ir kūnus. Paplitusi įvairi prostitucija, išnaudojami nepilnamečiai, taigi Kuboje smunka moralinės vertybės. Tokie dalykai dažnai laikomi normaliais. O jei paklaustumėte vaiko, kuo jis norėtų būti užaugęs, jis atsakytų – norėčiau būti užsieniečiu.

Apie didėjančios atskir-

ties riziką kalba ir Lotynų Amerikos šalių tyrinėtoja I. Jusionytė: „Viena iš baimių ta, kad Kuboje gali įvykti tas pats, kas paskutiniame XX a. dešimtmetyje Rytų Europoje. Ten vyko greita privatizacija, tie, kurie turėjo nekilnojamojo turto, kurį galėjo parduoti, arba priėjimą prie užsienio verslininkų, labai greitai pralobo. Bet paprastiems gyventojams daug naudos tai nedavė.“

Vis dėlto, mano ji, galų gale tai išeis į naudą, nes turizmo sektorius saloje išsivystęs, padaugės amerikiečių investicijų, amerikiečiams bus lengviau siųsti pinigus savo šeimos nariams Kuboje. „Toku atveju turėtų pagerėti ir paprastų kubiečių gyvenimas. Bet tikrai nemanau, kad pokyčiai bus tik teigiami – visuomet bus tokių, kurie jaus socialinę nelygybę“, – pastebi I. Jusionytė.

Žodžio laisvę Kuboje galima įvertinti tik nuliu

Kubos vadas R. Castro istorinę gruodžio 17-ąją savo kalboje pareiškė, kad B. Obama vertas jo šalies žmonių pripažinimo ir pagarbos. Anot jo, ekonominė ir komercinė blokada kelia didžiulių sunkumų ir Kubos žmonėms turi baigtis. Tačiau R. Castro pabrėžė, kad politinės sistemos keisti nesiruošia, o politinės provokacijos, kad ir tokios, kaip menininkų ar kitų aktyvistų susibūrimai, nebus toleruojamos.

Kubos menininkas O. L. P. Lazo, kuris pats ne kartą buvo įkalintas ir persekiojamas dėl pasisakymų už prigimtines teises, sako, kad kol kas tikėtis, jog R. Castro pradės gerbti žmonių laisves, neverta, nes nėra nė mažiausio ženklo, kad Kubos valdžia greitai pasidarys tolerantiška tokiems veiksams.

„Tinklaraštininkai, kiti kovotojai už žmogaus teises, turi įdėti daug pastangų savo žiniai paskleisti, kartais reikia veikti užsienio ambasadoje, viešbučiuose turistams ir mokėti didelius pinigus už lėtą ir nesaugų interneto ryšį. Daugelis tinklaraščių buvo nulaužti. Kovojantys už žmonių teises persekiojami. Daugelis jų buvo ar dar yra įkalinti už tokią veiklą. Didžioji Kubos gyventojų dalis neturi priėjimo prie interneto. Taigi žodžio laisvę Kuboje galima įvertinti visišku nuliu. Tai akivaizdu. Galbūt įkalinimo, smurto ar nužudymo atveju mažėja, tačiau apie žodžio laisvę kalbėti negalima“, – tvirtina O. L. P. Lazo.

Pabėgėliai iš Kubos bijo prarasti išskirtines sąlygas

Pasak menininko, jis norėtų sugrįžti į tėvynę, jeigu joje pradėta gerbti žmogaus teises.

(Nukelta į 6 psl.)

(Atkelta iš 5 psl.)

ATŠILĖ JAV IR KUBOS SANTYKIAI

Ir nors yra vilčių, kad ateityje situacija pasikeis, kubiečiai iš savo šalies legaliai ar nelegaliai laivais masiškai plūsta į vos už 145 km nutolusią Ameriką, t. y. į Floridos valstiją, kur ir susitelkusi didžiausia Amerikos Kubos bendruomenė. Daugelis baiminasi, kad, susitvarkius JAV ir Kubos santykiams, jie neteks išskirtinių sąlygų įsikurti JAV.

Tai paradoksali situacija. JAV valdžia dabar stengiasi pasiūsti žinią Kubos gyventojams, kad ateitis darosi saugesnė ir nėra prasmės bėgti į JAV. Tačiau gali būti, kad, jei Kubos ir JAV santykiai pasidarys kaip paprastų valstybių, kubiečiai prapras ypatingą statusą, kuris, praėjus metams nuo atvykimo į JAV, leidžia prašyti ilgalaikio leidimo gyventi. Tokiu atveju jiems galiotų tokios pat teisės, kaip įprastiems imigrantams. Todėl tie žmonės, kurie kada nors svarstė palikti Kubą, šiuo metu mano, kad tai jie turi padaryti būtent dabar ir greitai.

Amerikos pakrančių sargybos duomenimis, paskutinėmis savaitėmis migrantų skaičius iš Kubos ypač išaugo. Daugelį iš jų pareigūnai išsiuntė atgal į Kubą. Šį procesą būtina stebėti, nes gali būti, kad greitai migrantų bus jau nebe šimtai, o tūkstančiai, todėl kažkas turės būti daroma siekiant apsaugoti JAV pakrantę.

Laukiama Amerikos šalių viršūnių susitikimo Panamoje

I. Jusionytės nuomone, vienas iš artėjančių reikšmingų įvykių šiais metais – balandį vyksiantis Amerikos šalių viršūnių susitikimas Panamoje, kur Kuba dalyvaus pirmą kartą nuo 1962 m. O, kadangi JAV ir Kuba jau užmezga diplomatinius santykius, labai įdomu, apie ką bus kalbama.

„Kai kurie ekspertai mano, kad toks JAV ir Kubos santykių atšilimas pagerins JAV poziciją Lotynų Amerikoje, kur JAV įtaka buvo labai sumažėjusi netgi palyginti su Kinijos įtaka. Daugumą Lotynų Amerikos šalių vyriausybių, nesvarbu, ar jos kairiosios, ar dešinėsios, buvo suvienijęs nepritarimas Vašingtono izoliacinei politikai Kubos atžvilgiu”, – pastebi Lotynų Amerikos šalių tyrėja.

Daktarė I. Jusionytė sako, kad kol kas galima tik spėlioti, kaip iš tikrųjų klostysis įvykiai, kaip greitai Kuboje gali keistis požiūris į žmonių teises ir kada JAV panaikintų embargą. Anksčiau kalbėjęs O. L. P. Lazo sako, kad pastaruoju metu įvykiai vystėsi greitai, tačiau derybos vyko slapta ir tyliai, tad kokie bus artimiausi šių šalių vadovų veiksmai, parodys laikas.

Vita Ličytė, LRT.lt

TRIJŲ KARALIŲ ŠVENTĖJE VAINIKUOTI LIAUDIES MEISTRAI

2015 m. sausio 6-ąją, Trijų karalių šventės dieną, Lietuvos nacionaliniame muziejuje simboliniais „Aukso vainikais” vainikuoti geriausi 2014 metų liaudies meistrai. Pradedant Etnografinių regionų metus, konkurso vertinimo komisija paskelbė jau dešimtosios respublikinės konkursinės liaudies meno parodos „Aukso vainikas” pirmųjų vietų laimėtojus – po vieną vaizdinės, taikomosios dailės ir kryždirbystės atstovą.

2014 metų konkursinės parodos laureatais tapo: Kauno rajone kuriantis skulptorius ir kryždirbys Kazimieras Martinaitis, Mažeikiuose gyvenantys tradicinių amatų meistrai Vytautas ir Raimonda Ramanauskai bei Žemaitijos nacionaliniame parke dirbantis medžio drožėjas skulptorius Antanas Vaškys.

Šią progą surengta iškilminga Trijų karalių eiseną, garbingus apdovanojimus laureatams įteikė kultūros ministras Šarūnas Birutis.

„Liaudies kūryba yra viena iš svarbiausių mūsų tautos tapatybės dalių. Turbūt negali nežavėti tai, ką Jūs darote, gerbiamieji meistrai, kad turite tiek kūrybinės energijos, kūrybinių minčių. Tikrai džiugu, kad prieš dešimt metų buvo sugalvotos šios varžytuvės, džiaugiuosi, kad daugelis iš

Raimonda ir Vytautas Ramanauskai „Kernavės gyvosios archeologijos dienose” su sūneliu Džiugu.

Jūsų turite pasekėjų ir mokiinių, jie, be abejo, puoselėja tradicinį liaudies meną, kuriame daug kūrybinės išminties, pareinančios iš amžių glūdumos”, – sakė susirinkusiems šventės dalyviams ir įvairių metų „Aukso vainiko” laureatams kultūros ministras.

Konkursinę „Aukso vainiko” parodą inicijavo ir surengė Lietuvos liaudies kultūros centras, pasitelkęs gausų bendraminčių būrį – Lietuvos tautodailės sąjungos skyrius,

apskričių ir savivaldybių administracijas, kultūros specialistus ir liaudies meistrus. Kasmet regionuose vykstančios atrenkamosios parodos ir vis stiprėjančios respublikinės rodo išaugusį meistriškumą, suformuotą tautodailės procesą – išlaikyti tradicijas, perduoti jas jaunimui padeda organizuojami plenerai, kūrybinės stovyklos, edukaciniai renginiai. Per šį laikotarpį pasipildė teisinė bazė, sertifikuojami tautinio paveldo

produktai ir juos kuriantys meistrai, pamažu stiprėja tradiciniai amatai.

10-oji, jubiliejinė, „Aukso vainiko” paroda neatsitiktinai eksponuojama Lietuvos nacionaliniame muziejuje – čia daugiausia sukaupta liaudies meno, tradicinių amatų, tautodailės dirbinių. Šįmet Nacionalinis muziejus pradės leisti leidinių seriją „Tradicija ir dabartis”, kurioje numatoma publikuoti ir Lietuvos liaudies meistrų darbus. **L R K M**

KARALIAUČIAUS SRITIES VAIKŲ LIETUVIŠKŲ DAINŲ FESTIVALIS

Guseve (Gumbinė) gruodžio 13 d. įvyko tradicinis, 13-sis, vaikų lietuviškų dainų festivalis „Skambėk, skambėk, lietuviška dainele”. Jame dalyvavo daugiau kaip 300 Kaliningrado srities švietimo įstaigose lietuvių kalbą ir etnokultūrą besimokančių moksleivių.

Festivalio dalyviai varžėsi 3 grupėse: ansamblių, folkloro kolektyvų ir solistų. Pirmajai grupei atstovavo 16 ansamblių, antrajai – 6 folkloro kolektyvai, o trečiajai – 12 solistų. Taip pat festi-

valio programą pajavairino ir du vaikų šokių kolektyvai. Festivalio metu skambėjo šiuolaikinės populiarios vaikų dainos bei pritariant kanklėms, skudučiams, kitiems liaudies muzikos instrumentams – autentiškos ir harmonizuotos liaudies dainos.

LR generalinio konsulato specialųjį prizą už profesionalumą, artistiškumą, sceninį įvaizdį ir publikos simpatijas pelnė Krasnoznamensko (Lazdynų) moksleivių folkloro ansamblis „Malūnėlis” (vadovė Alma Janvariova). Dalyviai taip pat

buvo apdovanoti organizacinio komiteto diplomais.

Festivalį organizavo Kaliningrado srities lietuvių kalbos mokytojų asociacija (vadovas Aleksas Bartnikas) ir Lietuvių nacionalinė kultūrinė autonomija (vadovas Alvydas Muliulis). Festivalio meno vadovas – Algirdas Karmilavičius. Festivalį parėmė Lietuvos užsienio reikalų bei Švietimo ir mokslo ministerijos, mažosios Lietuvos lietuvių draugija Čikagoje (JAV).

Lietuvių kalbos ir etnokultūros Kaliningrado srities 22-jose švietimo įstaigose mokosi apie 800 moksleivių. **L R K M**

BALTIJOS KELIO 25-MEČIUI SKIRTA PARODA

Jungtinė Lietuvos, Latvijos ir Estijos paroda „Kelias / Celš / Kett”, skirta Baltijos kelio 25-mečiui, 2015 m. sausio 9 d. atidaryta Estijos nacionalinėje bibliotekoje Taline. Paroda yra svarbus įvykis tiek menine, tiek pilietine prasme, primenantis jaudinančias Baltijos šalių vienybės akimirkas ir nepriklausomybės dvelksmą.

Ši paroda jau buvo eksponuota Vilniuje, Dailininkų sąjungos galerijoje „Arka” 2014 m. rugsėjį, o vėliau – Rygoje, Latvijos dailininkų sąjungos galerijoje ir Pärnu muziejuje. Parodos eksponavimas Estijos nacionalinėje bibliotekoje Taline užbaigs parodos kelionę po Baltijos šalis.

Paroda siekiama akcentuoti šalių vienybės liudijimus Baltijos kelyje, paminėti „Baltijos kelią” kaip vieną svarbiausių įvykių XX a. Baltijos šalių istorijoje. Vienybė svarbi ir šiandien, siekiant atskleisti menininkų pozicijas vieningame projekte, atspindinčiame sudėtingus laikmečio pokyčius, skirtingas Baltijos šalių ekonomines, politines ir kultūrines situacijas. **L R K M**

Krasnoznamensko (Lazdynų) moksleivių folkloro ansamblis „Malūnėlis” (vadovė Alma Janvariova).

L R K M nuotr.

NIUJORKO „TIMES” SKVERE - SVEIKINIMAS LIETUVAI, ĮSIVEDUSIAI EURĄ

2015 m. sausio 5 d. NASDAQ birža, didžiausia vertybinių popierių prekybos technologijų ir informacijos paslaugų tiekėja pasaulyje, sveikina Lietuvą tapus euro zonos nare. „NASDAQ švenčia Lietuvos prisijungimą prie euro nuo 2015 m. sausio 1 d.”, - švietė užrašas ekrane „Times” skvere, Niujorke, kurio fone spindėjo Lietuvos Trispalvė.

„Lietuvos prisijungimas prie euro zonos šalių grupės yra puikus Lietuvos ekonomikos įvertinimas ir signalas JAV verslui, planuojančiam investicijas ir ieškančiam partnerių mūsų regione,” – teigė Lietuvos generalinis konsulas Niujorke

Julius Pranevičius. Lietuvą ir „Times” skvere susirinkusius Niujorko lietuvius pasveikino NASDAQ viceprezidentas David Wicks, prisiminęs savo lietuvišką kilmę. Renginyje taip pat dalyvavo NASDAQ atstovas Marius Vilemaitis, Niujorko miesto apylinkės kopirminkė Rasa Sprindys, Long Islando apylinkės pirmininkė Ramutė Žukas, kiti lietuvių bendruomenės atstovai bei Niujorko miesto gyventojai.

NASDAQ (angl. *National Association of Securities Dealers Automated Quotations*) – 1971 m. Niujorke įsteigta JAV birža, skirta greitai besivystančių ir augančių smulkių bei vi-

dotinių mokslo ir technikos naujovėms imlių įmonių kapitalų kaupimui. Ši birža yra populiariausia aukštų ir naujų technologijų kompanijų akcijų rinkoje, kurioje kotiravosi daugiau nei 5 tūkst. kompanijų akcijos, čia vyksta intensyviausios apimties prekyba vertybiniais popieriais pasaulyje. Grupė žinoma „Nasdaq-OMX” vardu, kontroliuoja ir operuoja NASDAQ akcijų mainus Niujorke. Ji taip pat operuoja aštuoniais akcijų prekybos punktais Europoje ir valdo trečdalį Dubajaus akcijų biržos. NASDAQ akcijų indeksas yra vienas pagrindinių akcijų rinkos būseną atspindinčių indeksų pasaulyje. *LR gen. kon. NY inf.*

Taip Lietuvą pasveikino NASDAQ birža, didžiausia vertybinių popierių prekybos technologijų ir informacijos paslaugų teikėja pasaulyje.

LR gen. kon. NY nuotr.

LIETUVIŲ SODYBOS PATIKĖTINIŲ TARYBOS PRANEŠIMAS APIE „LITHUANIAN CENTER” PASTATO PARDAVIMĄ

„Lietuvių sodybos” patikėtinių taryba praneša, kad „Lietuvių sodybos” pastatas, (esantis adresu 34251 Ridge Rd. Willoughby Ohio 44094) 2014 metų gruodžio 30 d. buvo parduotas naujam savininkui, „Abbot’s Manor, Ltd.” Šiuo būdu vyresnio amžiaus gyventojams užtikrinamas tolimesnis pastarusius dvejetą metų buvęs aukšto lygio aptarnavimas, taip pat bus įmanoma atlikti pastatui labai reikalingą remontą.

„Lietuvių sodybos” taryba ir toliau tęs darbus, siekdama pagal nuostatus remti švietimo ir labdaros projektus, ir patvirtina, kad bus kreipiamas ypatingas dėmesys mūsų kolonijos poreikiams.

Dabartinę tarybą sudaro: Rimantas Aukštuolis, Nijolė Balčiūnienė, Patricia Herman, Frank Lucas, Kęstutis Petraitis, ir Vilija Nasvytytė-Klimienė.

Lithuanian Center, Inc. Taryba inf.

CHICAGO, IL

Sausio 18 d., sekmadienį, po 11 val. ryto šv. Mišių Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje (6812 S. Washtenaw Ave, Chicago, IL 60629) Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje (LŠSI) paminės **Klaipėdos krašto išvadavimo ir Laisvės gynėjų dieną** parapijos salėje.

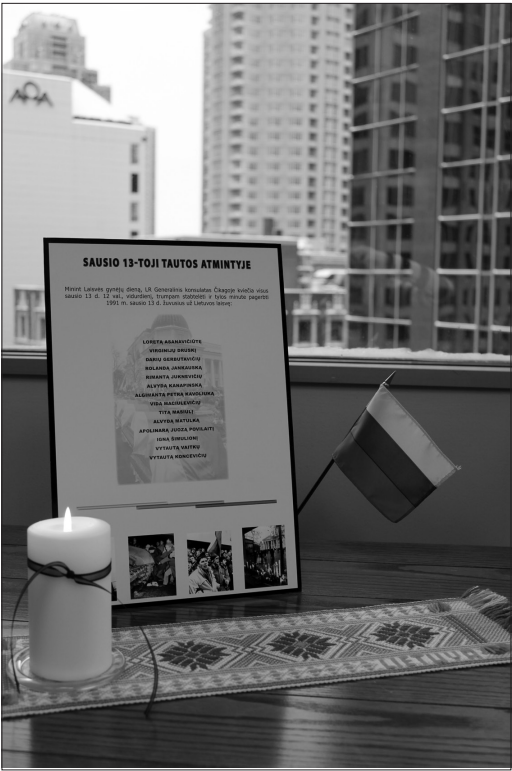
Daug Lietuvai nusipelnęs plk., diplomatas ir 1923 m. Klaipėdos sukilimo ir sukilėlių armijos vadas Jonas Polovinskas-Budrys yra apdovanotas po mirties, minint jo mirties 50-ąsias metines ir LR diplomatinės tarnybos JAV 90-ąsias metines. Apdovanojimą atsiims anūkė Živilė Šilgalienė.

Sekmadienį, sausio 18 d., 12 val. p.p., Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčios parapijos salėje, bus rodomas filmas apie vienos garsiausių

Lietuvos didikų šeimos istoriją – „Radviliada”. Dalyvaus filmo režisierė Ramunė Rakauskaitė.

Vasario 1 d., 12:30 val. p.p., Pasaulio lietuvių centro (14911 127th St., Lemont, IL 60439) didžiojoje salėje rengiamas metinis organizacijos „Vaiko vartai į mokslą” veiklos pranešimas lietuvių visuomenei. Bus pasidalinta informacija apie organizacijos praėjusių metų lėšų telkimo bei kitus projektus, apie remiamus centrus Lietuvoje bei juose dirbusias savanores iš JAV, ir apie ateities planus.

Pirmą kartą Čikagoje sausio 11 d., vyko 16.3 mylios (10 km) žygis Klaipėdos krašto išvadavimo ir Laisvės gynėjų dienai paminėti. Žygis prasidėjo nuo 31 gatvės paplūdimio (31 Street Beach, Chicago, IL 60616). Po žygio buvo vaišinama kareiviška koše ir arbata. *„Dirvos” inf.*

Š. m. sausio 18 d., sekmadienį, 11:30 val. lietuvių evangelikų liuteronų Tėviškės bažnyčioje (5129 Wolf Rd., Western Springs, IL 60558) vyko Laisvės gynėjų dienos minėjimas, kurį rengė Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje, lietuvių evangelikų liuteronų Tėviškės parapija bei Mažosios Lietuvos fondas ir draugija.

Hagai Shaham klasėje ir yra „International Chamber Soloist” bei „New York Symphonic Ensemble” narė. 2013 m. kartu su pianiste Anastasija Avdejeva sukūrė „Baltic duet”, kuris sėkmingai pasirodė konkurse „Citade di Alcobaca 2014” Portugalijoje, bei grojo festivalio „Sugrįžimai 2014” baigiamajame koncerte Lietuvos Nacionalinėje

Renginyse prasidėjo žuvusiųjų už Lietuvos laisvę atminimui skirtomis pamaldomis, po jų generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas skaitė pranešimą „Sausio 13-osios prasmė prieš 25-erius metus ir šiandien” ir vyko smuikininkės Barbaros Valiukevičiūtės koncertas.

Minėjime kartu prisiminti ir pagerbti Lietuvos laisvės gynėjai, tarp jų ir 1991 m. sausio 13 d. bei 1923 m. sausio 10-15 d. Klaipėdos sukilimo aukos. Po minėjimo programos buvo vaisės ir pabendravimas.

Nuo 2008 m. Laisvės gynėjų dienos paminėti Tarptautinė komisija nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti organizavo pilietinę akciją „Atmintis gyva, nes liudija”. Jos metu Lietuvos mokyklose, įstaigose, namuose ir kitur dešimčiai minučių buvo užgesinama šviesa ir visuose languose uždegamos atminties žvakutės.

Lietuvos Generalinio konsulato Čikagoje informacija

vadovais ir Lietuvos garbės konsulu Antverpene.

Vizito metu įvyko susitikimai su Europos žydų asociacijos generaliniu direktoriumi Rabbi Menachem Margolinu bei Žydų bendruomenės Lay centro pirmininku Henri Gutmanu. Viceministras susitiko su Lietuvos garbės konsulu Antverpene François-Xavier Nieberdingu, su kuriuo aptarė tolesnį bendradarbiavimą.

M. Bekešius taip pat pasisakė lietuvių kultūros centro Belgijoje atidarymo ceremonijoje ir susitiko su Belgijos lietuvių bendruomenės valdybos nariais. *LR URM inf.*

įtraukimą į Lietuvos politinį, visuomeninį, ekonominį ir kultūrinį gyvenimą, atrankoje. Taip pat aptartos tolesnio ambasados skyriaus ir Kroatijos lietuvių bendradarbiavimo galimybės.

Tokio pobūdžio susitikimus ateityje sutarta rengti reguliariai. *LR URM inf.*

BELGIJA

Lietuvos Užsienio reikalų viceministras Mantvydas Bekešius sausio 9 dieną lankėsi Belgijoje, kur dalyvavo lietuvių kultūros centro Belgijoje atidaryme, susitiko su svarbių žydų organizacijų

KROATIJA

Lietuvos ambasados skyrius Zagrebe gruodžio 13 dieną surengė pirmąjį Kroatijoje gyvenančių lietuvių susitikimą.

Susitikimo dalyviai susipažino su ambasados skyriaus veikla, pasidalino mintimis apie Kroatijos ir Lietuvos vidaus bei užsienio politiką, prisiminė Lietuvoje švenčiamų Kūčių ir Kalėdų tradicijas.

Renginyje pristatyta informacija apie užsienio lietuvių organizacijų galimybes dalyvauti projektų, skatinančių lietuviškos tapatybės puoselėjimą arba užsienio lietuvių

VAŠINGTONE – SVEIKINIMAI LIETUVAI, ĮSTOJUSIAI Į EURO ZONĄ

Lietuvos ambasadorius JAV Žygimantas Pavilionis.

LR URM nuotr.

Europos Sąjungos atstovybėje Vašingtone sausio 7 dieną vyko renginys, skirtas pažymėti Lietuvos įstojimą į euro zoną.

Renginyje dalyvavo JAV Iždo, Federalinio rezervo, kitų institucijų atstovai, Europos Sąjungos diplomatiniai atstovybių vadovai, Tarptautinio valiutos fondo, Pasaulio banko, Europos centrinio banko (ECB) atstovai, Amerikos ir Lietuvos verslo tarybos vadovai.

Renginio metu ES ambasadorius JAV David O'Sullivan pasveikino Lietuvą tapus visaiteise euro zonos nare ir ryžtą prisidėti prie ES finansinio stabilumo stiprinimo, tvarios bei harmoningos europietiškos erdvės plėtos.

Lietuvos sėkme džiaugėsi ir šalies stojimo į euro zoną

istoriją apžvelgęs Europos centrinio banko nuolatinis atstovas prie Tarptautinio valiutos fondo Georges Pineau. Pasak jo, Lietuva iš narystės euro zonoje jau šiandien gauna dvigubą naudą – vietą prie sprendimų priėmimo stalo kartu su kitų centrinių bankų valdytojais bei dalyvavimą bendrajame priežiūros mechanizme.

Lietuvos ambasadorius JAV Žygimantas Pavilionis pabrėžė, kad Lietuvai euro įsivedimas reiškia daug daugiau nei naujo finansinių atsiskaitymų instrumento atsiradimą. Pasak ambasatoriaus, tai šalies ekonominio ir politinio saugumo ramstis, skatinsiantis ekonomikos gyvybingumą, europinę partnerystę ir solidarumą.

„Visos trys Baltijos šalys sėkmingai įsiliejo į ES bran-

duolį, kurį sudaro stipriausios bendrijos ekonomikos ir kuriame vykdomi fundamentalūs politiniai, ekonominiai ir finansiniai projektai. Ypač pabrėžtina tai, kad šiandienos geopolitinis kontekstas atveria naują šio mūsų šalies žingsnio prasmę“, – pažymėjo ambasadorius.

Pasak Ž. Pavilionio, įsivedus eurą įgyvendinti dar stojimo į ES metu prisiimti įsipareigojimai, tačiau dabartinių grėsmių akivaizdoje negalima sustoti.

„Turime toliau gilinti euroatlantinę integraciją: tiek baigdami ES derybas su JAV dėl Transatlantinės prekybos ir investicijų sutarties, tiek sugrįždami prie euroatlantinių institucijų plėtos darbotvarkės“, – teigė Ž. Pavilionis.

LR URM inf.

NAUJI LIETUVOS VIZŲ CENTRAI BUS ATIDARYTI DAR SEPTYNIOSE ŠALYSE

Bendradarbiaujant su išorės paslaugų teikėju bus atidaryti nauji Lietuvos vizų centrai dar septyniose valstybėse. Gruodžio 17 dieną Užsienio reikalų ministerijoje su tarptautinės atrankos laimėtoja įmone „VFS Global“ pasirašyti susitarimai dėl vizų centrų steigimo Armėnijoje, Azerbaidžane, Baltarusijoje, Gruzijoje, Kazachstane, Kinijoje ir Turkijoje.

Pagrindiniai vizų centrų privalumai – ženkliai išsiplėtusi teritorinė aprėptis ir pasiekiamumas, geresnė aptarnavimo kokybė: ilgas centrų darbo laikas strategiškai patogiose vietose, atsiskaitymas vietos valiuta, kredito kortelėmis, vienoje vietoje teikiamos visos papildomos paslaugos, patogi išankstinė registracija. Už vizų centro paslaugas vizos pareiškėjas moka atitinkamą mokestį, kuris, priklausomai

nuo šalies, sudaro 20–26 euras. Lietuvos valstybės biudžetui vizų centrų atidarymas ir veikla nekainuoja.

Užsienio šalių piliečiai su prašymais dėl Šengeno vizos išdavimo ir toliau galės kreiptis tiesiogiai į Lietuvos diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigas tose šalyse.

Artėjant Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Vizų informacinės sistemos įgyvendinimo terminui, bus privaloma nuskaityti visų vizos pareiškėjų biometrinius duomenis, todėl nuo kitų metų sausio 29 d. Rytų partnerystės šalyse atidaromi vizų centrai taps esminiu biometrinių duomenų nuskaitymo elementu.

Atrinktas išorės paslaugų teikėjas užima pirmaujančias pozicijas pasauliniu mastu ir bendradarbiauja su visomis Šengeno erdvės partnerėmis,

teikdamas technines Šengeno vizos nagrinėjimo paslaugas net 1369 vizų centruose 115 valstybių.

Su atrinktu išorės paslaugų teikėju Užsienio reikalų ministerija bendradarbiauja nuo 2013 m. Rusijoje ir Ukrainoje, kur atitinkamai veikia 16 ir 13 vizų centrų.

LR URM inf.

LIETUVOJE GYDYSIS UKRAINOS KARIAI IR SAVANORIAI

Prieš iškeldami Lietuvos kariuomenės Karinių oro pajėgų lėktuvu „Spartan“ gydymui ir reabilitacijai Lietuvoje, septyni Ukrainos antiteroristinės operacijos zonoje sužeisti kariai ir savanoriai sausio 9 dieną pakviesti į Lietuvos ambasadą Ukrainoje, kur susitiko su Lietuvos laikinuoju reikalų patikėtiniu Ukrainoje Gvidu Kerušausku ir Dniepropetrovsko srities administracijos vadovo pata-rėju Borisu Treigermanu.

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuvos atstovybės užsienyje kartu su lietuvių bendruomenėmis ir Lietuvos draugais tragiškus, tačiau šalį į Nepriklausomybę atvedusius Sausio 13-osios įvykius minėjo ir daugelyje užsienio šalių.

Lietuvos ambasada Gruzijoje laisvės gynėjus prisiminė sausio 13-ąją Tbilisio Rikės parke surengdama vėliavų pagerbimo ceremoniją, kurioje suplevėsavė ir 200 metrų Lietuvos Vienybės trispalvę. Jos metu greta įspūdingos Lietuvos vienybės vėliavos buvo išskleista ir šimtas Gruzijos vėliavų. Taip ambasada, Gruzijos valdžios atstovai, kiti gruzinai bei Gruzijos lietuviai ne tik prisiminė žuvusius už Lietuvos laisvę, bet ir džiaugėsi bendra pergale prieš brutalią karinę jėgą, puoselėjo vienybę ir padėkojo tiems, kurie buvo kartu Lietuvai sunkią valandą. Vienybės vėliavos idėjos autorius – režisierius Erikas Druskinis, kartu su moksleiviu Mantu Ragausku minint Sausio 13-osios įvykių dvidešimtmetį pasiuvęs tuo metu ilgiausią 200 metrų vėliavą. Ši trispalvė apkeliavo daugelį svarbiausių renginių Lietuvoje ir pasaulyje, vėliau buvo pailginta iki 387 m., o 2014-aisiais minint Baltijos kelio 25-metį, Vilniuje išskleista rekordinė – 1000 metrų Lietuvos trispalvė.

Lietuvos ambasada Vašingtone ir generalinis konsulas Niujorke Laisvės gynėjų dieną paminėjo talentingų jaunųjų lietuvių muzikų – violončelininko Glebo Pyšniako ir smuikininkės Dalios Dėdinskaitės koncertais.

Sausio 10 d. Belgijoje gyvenantys lietuviai ir Lietuvą mylintys bičiuliai iš įvairių ES valstybių dalyvavo jau antrą kartą Briuselyje Lietuvos nuolatinės atstovybės ES, Lietuvos ambasados Belgijoje ir Belgijos lietuvių bendruomenės organizuojamame bėgime.

Laisvės gynėjus bėgimu taip pat prisiminė Lietuvos ambasada Airijoje, kartu su Airijos lietuvių bėgikų klubu visus kvietė į memorialinį bėgimą sausio 11 d. Bėgimo startas ir finišas – ties Lietuvos ambasada Dubline, o trasa simboliškai driekėsi pro nacionalinę Airijos televiziją ir Vyriausybės rūmus.

Lietuvos ambasada Čekijoje kartu su Azerbaidžano bei Gruzijos atstovybėmis ir įvairiomis nevyriausybėmis organizacijomis sausio viduryje organizavo nuotraukų, iliustruojančių sovietų sąjungos invaziją 1989–1991 m., parodą.

Lietuvos ambasadoje Budapešte Sausio 13-oji buvo prisiminta, aktoriaus Vytauto Dumšaičio skaitoma poezija bei dokumentinio filmo peržiūra.

Mirus ilgamečiam Lietuvos garbės konsului Šri Lankoje Mohamedui Ansarui Jabirui, stabdoma Lietuvos garbės konsulato Kolombe veikla. Lietuvos Respublika ir Šri Lankos Demokratinė Socialistinė Respublika diplomatinis santykius užmezgė 1996 metais. Praėjus vos porai mėnesių po diplomatinės santykių užmezgimo M. A. Jabiras buvo paskirtas pirmuoju ir kol kas vieninteliu Lietuvos garbės konsulu Šri Lankoje. 69-erių metų garbės konsulo M. A. Jabiro netekome 2014 m. pabaigoje. Lietuvos užsienio reikalų ministerija reiškia nuoširdžią užuojautą mirusiojo šeimai ir artimiesiems.

2015-ųjų pradžioje Gruzijos visuomeninio transliuotojo laida „Etalon“ už švietimo populiarinimą bei profesinės veiklos pasiekimus **Lietuvos ambasadorių Tbilisyje Joną Paslauską** paskelbė metų ambasadoriumi. „Etalon“ – tai itin populiarūs visuose Gruzijos regionuose bei visuomenės sluoksniuose socialinė švietėjiška laida. Į tarp jaunuolių labai populiarią viktorinos tipo laidą nuolat kviečiami ir Tbilisyje reziduojantys ambasadoriai, Gruzijos valdžios atstovai, visuomenininkai bei meno žmonės. Metų ambasadorius renkamas jau trečius metus iš eilės. Šis titulas jau suteiktas Vokietijos ir Izraelio diplomatinės atstovybių vadovams. Savo kadencijos Gruzijoje metu ambasadorius J. Paslauskas didžiausio anglų kalba leidžiamo žurnalo „Georgian Journal“ taip pat paskelbtas geriausiai gruzinų kalba kalbančiu ambasadoriumi, jam suteiktas Chašurio miesto garbės piliečio vardas.

Lietuvos ambasadorius Laimonas Talat-Kelpša sausio 7 dieną įteikė skiriamuosius raštus Bangladešo Prezidentui Abdului Hamidui. Po ceremonijos, surengtos Prezidento rūmuose, Bangladešo vadovas ir Lietuvos ambasadorius aptarė dvišalius santykius ir jų stiprinimo galimybes. Ambasadorius L. Talat-Kelpša pakvietė aktyviau išnaudoti Lietuvos ekonominį potencialą, galimybes verslo, logistikos ir švietimo srityse. Bangladešo ir Lietuvos dvišalė prekyba 2013 metais sudarė 6 mln. eurų, iš jų 4,11 mln. eurų – Lietuvos eksportas į Bangladešą. Daugiausia eksportuota orlaivių ir jų dalių, taip pat linų ir pieno produktų. Bangladešas Lietuvos užsienio prekybos partnerių sąrašė užima 80 vietą. L. Talat-Kelpša Lietuvos atstovu Bangladešui paskirtas nuo 2013 m. lapkričio 4 d. Jis yra antrasis Lietuvos ambasadorius šiai valstybei. Lietuvos atstovas Bangladešui reziduoja Indijos sostinėje Delyje. **LR URM inf.**

KŪRYBINIS SKURDAS LIETUVOS PAŠTE

Pašto ženklų, kaip mokėjimo priemonės už pašto paslaugas ir filatelistų domėjimosi objekto, vaidmuo yra ženkliai didesnis, nes jis drauge yra puiki valstybės pristatymo pasauliui priemonė, mažasis ambasadorius net tose valstybėse, kur Lietuvos ambasadų ar konsulatų nėra.

Lietuvos pašto istorija siekia 16 a. vidurį. Reguliariai keistis informacija su užsienio šalimis pradėta 1562 m., įsteigus pašto liniją Vilnius-Krokuva-Viena-Venecija. Iš Lietuvos korespondencija per Vieną patekdavo į daugelį Vakarų Europos miestų. 1671 metais LDK miestai ir miesteliai apmokestinti pašto mokesčiu.

Keleiviai iki Pirmojo pasaulinio karo taip pat naudojo pašto transportu, išskyrus tuos maršrutus, kur buvo geležinkeliai. Karo metais visi paštai buvo uždaryti. Tik nuo 1916 m. sausio 15 d. Lietuvos gyventojams buvo leista naudotis vokišku paštu, bet laiškus rašyti buvo galima tik vokiečių kalba.

1918 m. lapkričio 16 d. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras M. Yčas pasirašė potvarkį, kuriuo įkuriamą Lietuvos pašto valdyba. Gruodžio 27 d. išleisti pirmieji Lietuvos pašto ženklai. 1922 m. sausio 1 d. Lietuva tapo Pasaulinės pašto sąjungos (toliau PPS) nare. Tuo metu Lietuvoje veikė 126 pašto įstaigos ir 40 pašto agentūrų.

1940 m. gruodžio 4 d. Pasaulinės pašto sąjungos Tarptautinis biuras pranešė, kad, Lietuvai tapus SSSR dalimi, jos narystė PPS panaikinta. 1941 m. vasario 16 d. iš apyvartos buvo išimti visi Lietuvos pašto ženklai, vokai, atvirukai ir įvesti SSSR pašto tarifai.

Antrojo pasaulinio karo metais buvo sunaikinti Lietuvos ryšiai, nebeliko transporto, nebuvo ir susisiekimo geležinkeliais. Po karo Lietuvos ryšių veikla, jos plėtra buvo visiškai

Pirmasis pašto ženklas.

priklausoma nuo Maskvos.

Nuo 1990 m. prasidėjo naujas Lietuvos pašto atkūrimo ir plėtros laikotarpis. Tų metų spalio 7 d. apyvartoje pasirodė pirmoji nepriklausomos Lietuvos pašto ženklų serija. Gruodžio 17 d. įsteigta Lietuvos ryšių ministerijos valstybinė įmonė „Pašto ženklas“.

1991 m. gruodžio 17 d. nutarta reorganizuoti Lietuvos ryšių valdymo struktūrą – atskirti pašto ryšius nuo elektros ryšių, įsteigiant valstybės įmones „Lietuvos paštas“ ir „Lietuvos telekomas“.

Dabar Lietuvos paštas, kaip Susisiekimo ministerijos akcinė bendrovė, dirba nuo 2006 m. sausio 3 d. (AB „Lietuvos paštas“ 100 proc. akcijų priklauso valstybei).

Pirmoji, Vasario 16-osios, Lietuvos Respublika pasižymėjo aukšto meninio lygio pašto ženklų gausia leidyba, deja, Kovo 11-osios Respublikos paštas per 25 metus demonstravo tiek meninį, tiek patriotinį, tiek ir istorinės atminties skurdą. Priežastis – Lietuvos pašte įsitvirtinusi Maskvai priklausiusi nomenklatūra su homo soveticus mentalitetu. Antai iš JAV gaunamų laiškų pašto ženklai, kaip taisyklė, turi tos šalies vėliavos bei herbo vaizdą, Lietuvos paštas valstybės simbolius pašto ženkluose vaizduoti atkakliai vengia.

Jau pirmomis atkurtos respublikos dienomis Lietuvos

filatelininkai atkreipė dėmesį į itin prastą pašto ženklų popieriaus kokybę, žemą meninį lygį, reiškę protestus, tačiau Lietuvos pašte įsitvirtinusi sovietinė partinė nomenklatūra darė viską, kad tik Lietuva atrodytų prasčiau. Neapsikentę filatelininkai susibūrė į opojuojantį Lietuvos paštui judėjimą FILOP (Filatelinė opozicija). Organizacija jau dešimtmetį kuria suvenyrinius pašto ženklus, meniškų pašto vokų, lipdukų, atsiliepdama į nūdienos reikalus, gaivindama istorinę atmintį, savaip ugdo ir telkia pilietinę patriotinę visuomenę. Internetinis organizacijos portalas www.filop.org drauge yra pavyzdys Lietuvos paštui, kaip nefinansuojami visuomenininkai sugeba kurti pašto reikmenis, dažnai geresnius už profesionaliusius.

2015 m. sausio 2 d. drauge su euro įvedimu Lietuvos paštas išleido 6 populiariausius, standartiniais vadinamus, pašto ženklus. Antai populiariausio, 0,39 € nominalo, 1,35 Lt atitikmens pašto ženkle Lietuvos paštas pateikė Lenkijos karalystės Augusto III, 1754 m. 18 grašių vertės orto vaizdą. Kiti penkių nominalų, išskyrus gražų 0,62 € nominalo ženklą, - įvairūs vyčio atvaizdai; Gedimino stulpams, vėliavai „neliko vietos“.

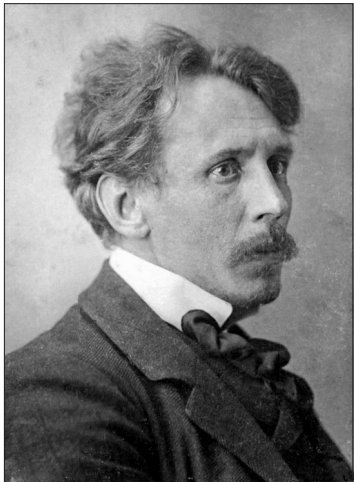
Nostalgijos Žečpospolitai atspindys naujame populiariausiame pašto ženkle – smerktinas Lietuvos pašto akibrokštas, o nepaisymas estetinių reikalavimų kitų nominalų pašto ženkluose – viešas kūrybinės minties stokos ir prasto valstybės įvaizdžio demonstravimas. Visuomenė norėtų išgirsti, kokį atoveikį į Lietuvos pašto akibrokštus duos LR Susisiekimo ministerija.

Antanas Rimantas Šakalys, dailininkas

Populiariausias pašto ženklas.

Vilniaus rotušėje – koncertas, skirtas Mikalojui Konstantinui Čiurlioniui. Taip, pasak koncerto rengėjų, pradedamas didžiam menininkui skirtų renginių ciklas. Pianistai Rokas Zubovas ir Artūras Anusauskas, aktorius Aidas Giniotis vakarą Rotušėje skyrė M. K. Čiurlioniui. Minint 140-ąsias jo gimimo metines

Mikalojus Konstantinas Čiurlionis

planuojama daugiau patyrinti M. K. Čiurlionio asmenybę, kūrybiškumo fenomeną. Kaip jis paveikė savo amžininkus. Pavyzdžiui, pristatoma grafaitės Emilijos Pliaterytės dienoraščio ištrauka, kurioje ji aprašo M. K. Čiurlionio atvykimą į Vilnių, kaip jis atrodė, kaip elgėsi. Pasak M. K. Čiurlionio namų vadovo Roko Zubovo, vis daugiau užsienio mokslininkų ir menininkų domisi M. K. Čiurlionio kūryba, tyrinėja ją. „Vis daugiau į Lietuvą atvyksta muzikantų, kurie vis daugiau savo šalyse groja, propaguoja M. K. Čiurlionį, įrašinėja kompaktines plokšteles, tai šie metai aišku pasižymės tuo, kad gal pirmą kartą bus tie visi renginiai, ar bent pagrindiniai renginiai sudėti į vieną vientisą kalendorių“, – sakė R. Zubovas. Per šiuos metus bus surengtos trys mokslinės konferencijos, vyks tarptautinis M. K. Čiurlionio pianistų ir vargonininkų konkursas. Nacionalinis M. K. Čiurlionio muziejus ketina parodyti visuomenei naujų įsigytų M. K. Čiurlionio darbų, taip pat išvysime užsienio dailininkų darbų, kuriuos stipriai paveikė Lietuvos menininkas. Tikimasi pristatyti šiuo metu restauruojamus nebaigtus muzikos kūrinius, kuriuos per pastaruosius metus mokslininkai rado archyvuose.

Lietuvos Seimo II rūmų parodų galerijoje buvo pristatyta Ukrainos fotomenininko Oleksandro Gliadelovo paroda „Ar girdi, Broli... Maidanas ir karas“. Žinomo fotografo nuotraukose – kovojanti Ukraina: nuo Maidano aikštės iki karo Donbaso regione. „Prisijungiau prie Euromaidano dalyvių iš karto. Jau pirmąją naktį buvau jų gretose. Niekas nežinojo, kas bus toliau. Sekiau įvykius kartu su kitais protesto akcijos dalyviais. Eilinių žmonių, atsisakančių sustoti mirties aki-vaizdoje, drąsa geba keisti pasaulį. Kai tampi to liudytoju, tai keičia ir tave“, – sako parodos autorius O. Gliadelovas. Nuotraukų iš Ukrainos paroda Seimo II rūmų parodų galerijoje eksponuojama sausio 9–26 dienomis, rašoma pranešime spaudai.

Lietuvos Respublikos Prezidentės Dalios Grybauskaitės inicijuota akcija „Knygų Kalėdos“ apkeliavo visą Lietuvą ir padėjo surinkti 40 tūkst. naujų knygų bibliotekoms. Ketvirtą kartą surengta akcija šiais metais kvietė dovanoti lietuvių autorių knygas šalies viešosioms ir mokyklų bibliotekoms. Naujos knygos buvo skirtos ir lietuvių mokykloms Baltarusijoje, Lenkijoje, Latvijoje ir Kaliningrado srityje. Pasak Lietuvos bibliotekininkų draugijos pirmininkės Alinos Jaskūnienės, šalies bibliotekos labai aktyviai ir išradingai dalyvavo akcijoje. Prieš Kalėdas jos surengė daugiau nei 1000 renginių savo skaitytojams, o Nacionalinės bibliotekos darbuotojai organizavo kalėdinį aukcioną, kurio metu surinktos lėšos buvo skirtos knygoms Šalčininkų bibliotekai pirkti. Akcijoje dalyvavę Lietuvos gyventojai padovanojo daugiau nei 25 tūkst. įvairių lietuvių autorių knygų, skirtų vaikams ir suaugusiems, taip pat leidinių apie Lietuvos gamtą ir istoriją. Inicatyvą parėmė užsienio šalių ambasados, kultūros įstaigos, verslo ir visuomeninės organizacijos, leidėjai ir rašytojai. Pernai akcijos metu buvo surinkta daugiau nei 40 tūkst. knygų.

Lietuvos Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus, pradedamas švęsti jubiliejinis M. K. Čiurlionio metus, kvietė į knygos vaikams „Išėjau su Čiurlioniu. Tuoį grįšiu“ pristatymą. Tai – pirmoji Lietuvoje knyga vaikams apie M. K. Čiurlionį ir pirmoji muziejaus „Mažųjų bibliotekos“ knygelė, kviečianti vaikus ir tėvelius trumpam iškelti į M. K. Čiurlionio kūrybos pasaulį, pilną netikėtumų ir jaudinančių atradimų. „Ji skirta šilčiausiai buvimo drauge valandėlei, kai, vartydami ir skaitydami, padėdami vieni kitiems, galime atrasti daug mažų stebuklų, besislepiančių knygos puslapiuose. Galime ne tik skaityti, bet ir tyrinėti“, – rašoma muziejaus pranešime. Visi – dideli ir maži – atvykę į knygos gimtadienį sužinojo, kodėl buvo sukurta ši knyga ir kaip gimė originalios jos iliustracijos.

LRT

KO ŽMONĖS IEŠKO MUZIEJŲ SVETAINĖSE?

Lietuvoje pirmą kartą panaudota akių sekimo įranga, su kuria buvo analizuojamas muziejų lankytojų elgesys virtualiose prieigose. Specialistams ši sekimo technologija atskleidė, ko žmonės dažniausiai ieško muziejų svetainėse, į ką pirmiausiai atkreipia dėmesį ir kiek laiko užtrunka ieškodami reikiamos informacijos.

Nuodugnam muziejų lankytojų stebėjimui buvo įsigyta speciali įranga, kurios vertė siekia daugiau nei 19 tūkst. eurų, skelbiama pranešime spaudai.

Vilniaus universiteto Komu-

nikacijos fakulteto mokslininkai atliko tyrimą, kuris atskleidė, kad muziejų svetainės dažnai yra per sudėtingos: vartotojams reikia skirti daug laiko surandant jiems reikalingą informaciją tarp daugybės gan chaotiškai pateiktų fragmentų. Tyrėjai pastebėjo, jog aktualios informacijos negalima dėti į trečią struktūrinį lygį, nes taip jos paieškos laikas padvigubėja, o lankytojas praranda motyvą dar kartą apsilankyti. Išanalizavus muziejų svetaines, mokslininkai taip pat pataria daugiau dėmesio skirti aiškiai

ir logiškai puslapio struktūrai.

Tyrimui atlikti buvo naudojama nauja įranga, kuri yra unikali tuo, jog fiksuoja žmogaus žvilgsnio koncentraciją į tam tikrus taškus, nedarydama jokios įtakos stebimam asmeniui. Tyrimo metu žmogus elgiasi natūraliai ir sąmoningai nekontroliuoja savo veiksmų, todėl gauti rezultatai yra itin tikslūs ir patikimi. Tai tarsi aukštesnio lygio rinkos tyrimas apie vartotojų elgesį ne klausiant jų nuomonės, o realiai sekant jų veiksmus.

Rezultatai taip pat atskleidė,

(Nukelta į 10 psl.)

ŽINGSNELIS Į DEMOKRATIJOS PILNATVĘ

Daugelis mena, kaip „demokratiškai“ buvo renkami kolūkių pirmininkai. Atveža kandidatą partijos rajkomas kartais iš kito Lietuvos krašto, paskaito liaupšę apie jį, surašo palankų kandidatui rinkimų protokolą, jį patvirtina. Taip buvo sudaromi ir „selsovietai“ (kaimo tarybos), skiriami jų pirmininkai, taip tik su vienintelės partijos palaiminimu buvo sudaromi rajonų deputatų tarybų sąrašai, už kuriuos demokratijos regimybėi sudaryti buvo balsuojama. Ar galime teigti, kad po nepriklausomybės atkūrimo įgijome tikrą, demokratišką savivaldą? Deja, – ne.

Tik praėjus po nepriklausomybės atgavimo dvidešimtmečiui, apsižiūrėta, kad vietos savivalda nedemokratiška, kad vietoj demokratijos tebeveikia partinė ar nepartinė buvusi biurokratija. Jei demokratija iš tikrųjų ir yra savivalda, tai ar turime atkurtoje nepriklausomoje Lietuvoje demokratijos pilnatvę? Pasirodo, tikrai neturime. Antai seniūnai, artimiausi vietos bendruomenei valdžios atstovai nėra renkami, o juos skiria net ne rajono ar miesto taryba, o savivaldybės administratorius, t. y. biurokratas, nes ir pastarasis skiriamas, jo niekas nerenka. Taigi seniūnas nėra laisvas atstovauti vietos bendruomenei, nes pavaldus administratoriui. Miestų merų iki šiol visuomenė taip pat tiesiogiai nerinko.

Netenkina visuomenės ir savivaldybės tarybų kandidatų rinkimai pagal partijų sąrašus, nes daugelyje savivaldybių išliko tie patys, prieš du dešimtmečius valdę asmenys, tik pakeitę tos „vienintelės“ partijos pavadinimą. Atsiradusi galimybė į savivaldybių tarybas kelti nepartinius kandidatus, tarsi teikia tam tikrų vilčių, tačiau jos dar pakankamai mažos, nes aišku, kad vienas kandidatas ar jų sąrašėlis politikos negali pakeisti. O žinomos, jau vienaip ar kitaip pasirodžiusios partijos turi patyrimą, pažįstamus rinkėjams narius, juos kontroliuoja įstatymai, „kedena“ žiniasklaida. Vienišiai arba grupės dar nėra pakankamai pažįstami visuomenei, tik kai kurie, susibūrę į judėjimus, yra jau nemažai nuveikę, bendruomenėms pažįstami.

Vengiant biurokratinės diktatūros, visuomenė deda pastangas burtis į visuomenines organizacijas atremti tokius savivaldos iškraipymus. Lietuvoje visuomeninių organizacijų skaičius

jau siekia kelis tūkstančius, tačiau tokių, kurios tenkintų įvairius vietos gyventojų poreikius, atstovautų jų interesams santykiuose su valstybinėmis institucijomis, spęstų vietines problemas iki šiol nebuvo. Tačiau be paskatų „iš viršaus“ tokios organizacijos staiga pradėjo kurtis (geras pilietiškumo apraiškos ženklas). Tai vietos bendruomenės, tikri, biurokratijai nepavaldūs visuomeniniai savivaldos židiniai. Šie visuomeniniai dariniai, laisvanoriškai susikūrę ir įregistruoti nustatyta tvarka, įgyja teises ir galią spręsti daugelį bendruomenės uždavinių, organizuoti bendruomenę tartiniams veiksmams ar darbams, atstovauti bendruomenės reikalams savivaldybėse, kitose valstybės institucijose, kelti kandidatus į vietos savivaldą, Seimą. Bendruomenė, sutelkusi savas ar pasitelkusi iš šalies teisininkų pajėgas, jau įveikia bendruomenės nariams statomus biurokratinis barjerus, išmintingesni, labiau politiškai išprusę bendruomenės nariai jau gali patarti rinkėjams, demaskuodami kandidatų į valdžias nerealius pažadus, informuoti bendruomenės narius apie naujus įstatymus, naujas galimybes pasinaudoti valstybės teikiama parama. Tik mokyklose pilietiniam ugdymui šioms tokios dėmesys yra skiriamas, o suaugusiems pilietiškumo mokyklų nėra. Vietos bendruomenė yra priimtiniausia, nieko nekainuojanti bendravimo erdvė – savivaldos lopšys ir pilietiškumo mokykla.

Nelengva suburti vietos bendruomenę, nes okupacijos metais dirbtinai kurpti kolektyvai netapo normalaus, skaidraus ir šilto bendravimo pavyzdžiais, o virto žmonių susvetimėjimo priežastimi. Pastebėsime, kad tas susvetimėjimas, pasirodo, išliko ilgam. O burtis į vietos bendruomenes paskatino kolektyvinio pasipriešinimo biurokratiniam valdymui poreikis. Deja, nei paskatos, nei paramos bendruomenės iš valstybės nesulaukia. O pasipriešinimas bendruomenių kūrimuisi akivaizdus.

Tikroji savivalda prasideda ten, kur bendruomenė, geriausiai matydama savo problemas ir poreikius, ima tvarkyti vietos reikalus, daro poveikį administraciniam valdymui bei sprendimų priėmimui „iš viršaus“. Savivaldybių administracijos bendruomenių darinius, kylančius „iš apačios“, laiko neparankiais administraci-

niam valdymui. Štai todėl net imasi priemonių žlugdyti natūraliai besikuriančias bendruomenes.

Antai Vilniaus seniūnijose veikė ir formaliai kai kuriose seniūnijose tebeveikia demokratiškai išrinktos bendruomenių tarybos. Tačiau 2006 m. birželio 28 d. Vilniaus mero Artūro Zuoko iniciatyva, Vilniaus miesto savivaldybės taryba sprendimu Nr. 1-1242 patvirtino Gyvenamosios vietovės bendruomenės atstovų rinkimo tvarką, kuria vadovaujantis buvo išrinktos neva visuomeninės seniūnijų bendruomenių tarybos.

Šių tarybų sukūrimą pagal minėtą įsakymą organizavo seniūnai. Iš tikrųjų jos ir yra tiesiogiai pavaldžios seniūnams, tačiau jų balsas, greta veikiančių, gyventojų išrinktų bendruomenių tarybų, įvardijamas bendruomenių balsu. Taigi seniūnijų ribose veikia dvi bendruomenės tarybos, nors seniūnijos gyventojų bendruomenė viena. Taip per skaldymą iki šiol naikinami net tikrosios savivaldos (demokratijos) pradai.

Kai po dešimtmečių apsižiūrėta, kad viešai skelbiama, tačiau realiai neveikianti, partokratiškai tvarkoma demokratija nebetenkina visuomenės, jau akis bado ir valdžioje esantiesiems duotas leidimas (tarsi demokratinėje valstybėje galimas draudimas) rinkti miestų merus tiesiogiai. Tačiau artimiausi visuomenei valdžios atstovai – seniūnai palikti administracijos ir partokratijos pavaldumui, nes jų įtaka tiesiogiai renkant merus turi didžiulę vertę, - gali pakreipti rinkėjus administracijos ir partokratijos naudai.

Išvešėjusios administruojamos savivaldos ir artėjančių miestų merų rinkimų akivaizdoje veiklios vietos bendruomenės turėtų įsijungti į rinkiminę kampaniją, prabilti visu balsu, palaikyti joms tinkamus kandidatus.

Bus gundymų, bus pažadų. Todėl visuomenė ne ausis į būsimų kandidatų kalbas, kurios paprastai prilygsta lakštingalų suokimui, turi nukreipti, o skvarbų žvilgsnį į kandidatų dorą, nuveiktus darbus, žodžio laikymąsi praeityje bei požiūrį į demokratiškos, o ne į administruojamos savivaldos tvirtinimą.

Tiesioginiai merų rinkimai, žinoma, nėra esminis įvykis valstybės politiniame gyvenime, tačiau ir nemažas žingsnelis į demokratijos pilnatvę.

Algimantas Zolubas

Litas (Lt) – buvusi oficiali Lietuvos valiuta, naudota nuo 1993 m. birželio 25 d. iki 2014 m. gruodžio 31 d. Litas buvo Lietuvos piniginis vienetas ir 1922–1941 metais. Nuo 2015 m. sausio 1 d. nacionalinę Lietuvos valiutą litą pakeitė euras kursu 3,45280 lito už vieną eurą (lt.wikipedia.org).

IŠEINANČIAM LITUI

Leonas Milčius

*Su metais, su senaisiais išeini,
Bet atminty tau likti amžinai.
Tik piniginėse šlamės kiti
Nuo šiolei mūsų pinigai.*

*Liūdės banknotuos Darius ir Girėnas,
Maironis, Basanavičius šalia,
Dar Daukantas, Vydūnas ir Čiurlionis
Gražiam tautos istorijos lape.*

*Bejausmiai pasakys, kad litai jau beverčiai,
Atėjo laikas keisti į eurus.
Tik aš žinau –
kol skrieja Vytis, plaikstos žirgo karčiai,
Ilgai išliks jų vaizdas mums brangus.*

*Galbūt nebuvo skalsūs, bet savi,
Po priespaudos naktų gyvent pakilę.
Ranka lietei, atrodė, jie šilti,
Kaip paukščiai tėviškėn sugrįžę.*

*Istorija ir laikas priekin bėga.
- Lik pamirštas, - sakyti neskubėk.
Gražiai mums tarnavai, tikrai ne gėda,
Dabar dešimtmetį, gal kitą, pailsėk.*

(Atkelta iš 9 psl.) KO ŽMONĖS IEŠKO MUZIEJŲ SVETAINĖSE?

jog muziejai savo turimas virtualias prieigas naudoja tik kaip dar vieną informacijos sklaidos kanalą ir nekelia sau tikslo įtraukti interneto naudotojus į aktyvią veiklą su muziejumi virtualioje erdvėje, kas padėtų sukurti dvipusius ilgalaikius santykius su lankytojais. Nors visi muziejai savo veikloje naudoja įvairias socialinių medijų priemones, tokias kaip socialinių tinklų svetainę „Facebook“ ar vaizdo turinio dalijimosi

portalą „Youtube“, tačiau jie neišnaudoja interaktyvių priemonių suteikiamų galimybių ir tai yra daroma fragmentiškai, neturint aiškaus tikslo, kam tai daroma.

Lietuvos mokslo tarybos finansuojamo tyrimo rezultatui leidžia teigti, jog Lietuvos nacionaliniai muziejai, organizuodami ir vykdydami savo komunikacinę veiklą, šiandien dar vadovaujasi tradicinio muziejaus veiklos principais, iš viso nesiekdami arba neskirdami pakankamai dėmesio „naujosios muziejinkystės“ koncepcijos įgyvendinimui. *LRT*

Ž. ILGAUSKAS NETEKO LIETUVOS PILIETYBĖS IR IŠVENGĖ BAUDOS

Buvęs garsus krepšininkas Žydrūnas Ilgauskas, kuris gyvena JAV ir turi šios šalies pilietybę, kitą savaitę neteks Lietuvos pilietybės.

LNK Žinios pranešė, kad Lietuvos vidaus reikalų ministras įsakymą dėl Lietuvos pilietybės atėmimo Ž. Ilgauskui pasirašė sausio 12 d. Įsakymą Ž. Ilgauskas gali skusti teismui, tačiau jo tėvai tikina, kad sūnus to nedarys.

Už tai, kad raštu Lietuvos ambasadai ar Migracijos departamentui nepranešė apie įgytą svietimos valstybės pilietybę, buvusiam sportininkui grėsė piniginė bauda iki 1 tūkst. 450 eurų, tačiau, LNK duomenimis, jos nuspręsta neskirti.

Pernai pavasarį komandos Klivlando „Cavaliers“ savininkas viešai pranešė, kad Ž. Ilgauskas gavo JAV pilietybę.

1975 metais gimęs Ž. Ilgauskas krepšininko karjerą baigė 2011 metų rudenį. Ž. Ilgauskas – buvęs ilgametis „Cavaliers“ žaidėjas, taip pat yra žaidęs Majamio „Heat“ klube, prieš karjerą NBA žaidė Lietuvoje – Kauno

Žydrūnas Ilgauskas.

AOP nuotr.

„Žalgiryje“, „Atlete“.

Klivlande gyvenantis lietuvis su žmona augina du Lietuvoje įvaikintus vaikus.

Šiuo metu Konstitucija numato, kad išskyrus įstatymo numatytus atskirus atvejus, niekas negali būti kartu Lietuvos ir kitos valstybės pilietis. Pagal dabartinį

Pilietybės įstatymą, dviguba pilietybė leidžiama tiems, kurie iš Lietuvos pasitraukė iki Nepriklausomybės atkūrimo 1990-aisiais, taip pat tiems, kurie pilietybę įgijo automatiškai – gimdami arba per santuoką.

Žiniasklaidai pranešus, kad Jungtinių Valstijų piliečiu

tapęs buvęs garsus krepšininkas Ž. Ilgauskas netenka Lietuvos pilietybės, prezidentė Dalia Grybauskaitė pasiūlė pataisas, kuriomis ypatingų nuopelnų šaliai turintiems Lietuvos piliečiams būtų įtvirtinta teisė turėti dvigubą pilietybę.

Pernai lapkritį Seimas ėmė-

„GLOBALIOS LIETUVOS APDOVANOJIMUOSE 2014“ PAGERBTI PROFESINIAIS PASIEKIMAIS LIETUVĄ GARSINANTYS LIETUVIAI

„Globalios Lietuvos apdovanojimuose 2014“, vykusiuose gruodžio 30 dieną, Užsienio reikalų ministerijos įsteigtoje nominacijoje „Už viso gyvenimo nuopelnus“ apdovanota Amerikos lietuvių organizacija „Lietuvos vaikų viltis“, jos ilgametė pirmininkė **Gražina Liautaud** ir Los Andželo skyriaus vadovė **Danguolė Navickienė**. Apdovanojimas įteiktas už nuoseklią veiklą telkiant ir teikiant paramą Lietuvos vaikų ligoninei ir filantropijos tradicijos puoselėjimą.

„Apdovanojimas išreiškia Lietuvos dėkingumą už tą pasiaukojantį ir nuoseklų darbą, kurį daugelį metų organizacija dirbo ir dirba Lietuvos labui, jos vaikų ateičiai, telkdama lėšas ligoninės modernizavimui ir mažųjų pacientų gydymui, už

tą milijoninę paramą, leidusią išgelbėti ne vieną gyvybę, o gyvybes gelbėjantiems gydytojams – kelti profesinę kvalifikaciją Lietuvoje ir užsienyje“, – teigė nominaciją pristatęs užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius.

Ministro teigimu, šalia profesinių ambicijų, ne mažiau svarbu yra nuoširdus noras dalintis – tiek profesiniais pasiekimais, tiek žiniomis, tiek gerumu ir rodyti pavyzdį kitiems karjeros siekiantiems lietuviams, kaip galima suderinti profesinius pasiekimus su meile Lietuvos žmonėms.

VšĮ „Global Lithuanian Leaders“ organizuojamuose apdovanojimuose pagerbti ir kiti profesiniais pasiekimais tarptautinės galimybes Lietuvai kuriantys lietuviai.

Naujienų portalo „Delfi“ skaitytojai daugiausia balsų nominacijoje „Už Lietuvos vardo garsinimą“ atidavė broliams **Sauliui ir Aidiui Dailidėms**, sugebėjusiems „Apple“ pasaulyje įkurdinti pirmąją lietuvišką programėlę „Pixelmator“, skirtą vaizdų redagavimui. Brolius Dailides apdovanojimų komisija pripažino nugalėtojais ir lietuviškų idėjų eksporto kategorijoje.

Už tarptautinės organizacijos atvedimą į Lietuvą visos Vidurio Europos labui nominacijoje „Už investicijų pritraukimą“ apdovanotas **Marius Dundulis**, „Euromonitor International“ įkūrėjas Lietuvoje. Ši įmonė Vilniuje atidarė Analitikos, modeliavimo ir inovacijų centrą, kuriame dirba intelektualai iš įvairių pasaulio šalių.

Neuromokslų srityje besispecializuojantis, Hiustono universitete biochemijos ir biologijos departamente savo katedrą turintis **dr. Jokūbas Žiburkus** (JAV) apdovanotas nominacijoje „Protų telkimas“ už nuolatinį mokslinių naujovių srautą ir indėlį telkiant valstybės institucijų ir mokslininkų pastangas bendram tikslui. Vilniaus universiteto Kvantinės elektronikos katedros vyresnysis mokslinis darbuotojas, vienas iš mokslinės-gamybinės firmos „Šviesos konversija“ įkūrėjų ir mokslinių vadovų **Romualdas Danielius** apdovanotas nominacijoje „Už inovacijų diegimą“. R. Danieliaus kuriami lazeriai garsina Lietuvą ir jos šviesos technologijas visame pasaulyje.

Jau penkerius metus visame pasaulyje gyvuoja tarptautinė profesinės mentorystės programa „LT Big Brother“, kurią remia ir Užsienio reikalų ministerija. Už šios progra-

mos sumanymą, skatinimą ir įgyvendinimą nominacijoje „Jaunimo lyderystės ugdymas“ apdovanotas **Rytis Vitkauskas** (JAV). Nominacijoje „Patirties sklaida“ už verslo komunikacijos sampratos plėtimą Lietuvoje bei profesinių kontaktų plėtrą apdovanota **Angela Sinickas**, bendrovės „Sinickas Communications, Inc.“ prezidentė (JAV).

„Lietuvos draugu“ šįkart tapo pasaulyje įtakingo verslo žurnalo „The Economist“ žurnalistas **Edwardas Lucasas** iš Jungtinės Karalystės, nuosekliai skiriantis dėmesį Lietuvos ir viso Baltijos regiono politinėms ir ekonominėms problemoms.

Užsienio reikalų ministerija, koordinuojanti ir pagal kompetenciją įgyvendinanti „Globalios Lietuvos“ programą, yra trečius metus iš eilės Lietuvos prezidentūroje vykstančių „Globalios Lietuvos apdovanojimų“ partnerė.

LR URM inf.

„Globalios Lietuvos apdovanojimai 2014“ vyko gruodžio 30 dieną LR Užsienio reikalų ministerijoje.

LR URM nuotr.

„DIRVAI” AUKOJO:

A.Puterienė, Toronto, CAN.....	200
P.Kaufmanas, Annadale, VA	100
J.Sandargas, Clermont, FL	100
A.Karasa, Fallston, MD	45
D.Mačernis, Chicago, IL	45
W.Wengel, Delran, NJ	45
A.Rociūnas, Independence, OH	23
P.Ambraziejus, N. Falmouth, MA.....	20
A.Bacevice, Avon Lake, OH	20
K.Civinskas, Brecksville, OH.....	20
I.Jansonas, Osterville, MA...	20
A.Pažiūrienė, Oak Park, CA	20
V.Remeza, Manhasset, NY ..	20

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

si šalies vadovės inicijuotų pataisų, kurios turintiems ypatingų nuopelnų Lietuvai leistų turėti dvigubą pilietybę. **LRT**

Mylimai žmonai

A.† A.

MARTHA MACIJAUSKAS

mirus, reiškiame giliausią užuojautą jos vyrui HENRIKUI, buvusiam ilgamečio „Dirvos” linotipo meistriui, ir visiems giminėms bei draugams.

„Vilties” draugijos valdyba

LIETUVOS PLAUKIMO 90-MEČIO JUBILIEJUS

Kėdainių arenoje sausio 9 d. buvo surengta Lietuvos plaukimo 90-mečio jubiliejaus šventė. Šventės svečiai džiaugėsi Lietuvos plaukikų pergalėmis, prisiminė istorines akimirkas, kalbėjo apie perspektyvas, sveikino Lietuvos plaukimo federaciją ir bendruomenę. Tačiau iškilmingoje šventėje girdėjosi ir susirūpinimo gaidelių.

„Lietuvos plaukimo pergalės įrodo, kokia stipri yra jūsų plaukimo bendruomenė. Jūsų sugebėjimas išnaudoti esamus išteklius ir žinios gali būti pavyzdžiu kitoms šalims, pirmiausia Europos, – sakymas sveikinimo kalbą pabrėžė Europos plaukimo federacijos (LEN) vykdančysis direktorius **Paulo Frischknechtas**. – Įsivaizduokite, ko galėtumėte pasiekti, jei turėtumėte daugiau ir geresnių bazių?”.

Pasak pranešimo, LEN atstovas taip pat pabrėžė, jog, „Euromonitor” duomenimis, 1 euro investicija į sportą 2 eurai sumažina išlaidas medicinai, tad plaukimas – ne tik sportas, bet ir sveikata, laisvalaikis.

Unikalius Lietuvos plaukikų laimėjimus minėjo ir kiti garbūs svečiai, tarp kurių buvo Seimo vicepirmininkas **Vydas Gedvilas**, Švietimo ir mokslo ministras **Dainius Pavalkis**, Lietuvos tautinio olimpinio komiteto prezidentė **Daina Gudžinevičiūtė**, Kūno kultūros ir sporto departamento direktorius **Edis Urbanavičius**. Jie ne tik sveikino Lietuvos plaukimo bendruomenę, bet ir apdovanojo iškiliasias plaukimo asmenybes.

Tarp jų buvo ir trys Lietuvos olimpiniai čempionai – **Lina Kačiušytė**, **Robertas Žulpa** bei **Rūta Meilutytė**. Taip pat buvo pagerbti kiti Lietuvos olimpiečiai, buvę ir dabartiniai olimpių žaidynių, pasaulio bei Europos čempionatų prizinininkai, treneriai ir specialistai. Tarp jų buvo ir žinomas filosofas **Arvydas Juozaitis**, pirmasis iš lietuvių iškovojęs pirmąjį olimpinį medalį – 1976 metais Monrealyje (Kanada).

Vis dėlto, reikia džiaugtis, kad iš trijų Vyriausybės strateginių sporto projektų du yra plaukimo. Tai – Klaipėdos ir Vilniaus 50 m baseinai, kurių reikalai, nors ir lėtai, bet juda į priekį.

Maždaug 400 svečių buvo parodytas keturių dalių dokumentinis filmas apie Lietuvos plaukimo istoriją – nuo Kauno jacht klubo plaukikų praėjusio amžiaus pradžioje iki R.Meilutytės pergalių Londono olimpiniam baseinui bei pasaulio rekordų.

Pirmasias oficialias plaukimo varžybas Lietuvoje 1924 m. birželio 24 d. (nuo tada

Tomas Kučinskas ir Paolo Frischknechtas.

15min.lt nuotr.

skaičiuojama Lietuvos plaukimo pradžia) surengė Kauno jacht klubas – nes neturėjo jachtų, todėl organizavo plaukimo varžybas.

Kadrai iš R.Meilutytės plaukimų drauge su istoriniais L.Kačiušytės grybšniais Maskvos olimpinėse žaidynėse sukėlė plojimų bangą. Visai kitokį šurmulį sukėlė filmo kadrai, kuriuose užfiksuotas griauamas Vilniaus „Žalgirio” baseinas ir statistika, rodanti, jog Lietuva yra viena „pirmaujančių” pasaulyje pagal skendimų procentą.

„Labai džiaugiuosi, kad ėmėme bendradarbiauti su Lietuvos švietimo ir mokslo ministerija. Siekiame, kad plaukimas taptų privalomu moksleivių programos dalyku”, – kalbėjo Lietuvos plaukimo federacijos prezidentas Tomas Kučinskas.

Prieš pat šventę jis aprodė Europos plaukimo federacijos vykdančiam direktoriui P.Frischknechtui Vilniaus Lazdynų baseiną ir Girstučio plaukimo centrą Kaune. Beje, Girstučio baseinas netrukus turėtų pereiti į privataus operatoriaus rankas. Tai kelia nerimą Lietuvos plaukimo federacijai, kad nebus garantuotas laikas, kurio reikia treniruotis aukšto lygio sportininkams.

„Vis dėlto, reikia džiaugtis, kad iš trijų Vyriausybės strateginių sporto projektų du yra plaukimo. Tai – Klaipėdos ir Vilniaus 50 m baseinai, kurių reikalai, nors ir lėtai, bet juda į priekį. Tikiuosi, kad Klaipėdos baseinas atvers duris dar šiais metais”, – sakė T.Kučinskas.

Pabrėždamas Lietuvos plaukikų indėlį į šalies sportą, T.Kučinskas taip pat atkreipė dėmesį, jog tai yra antra sporto šaka pagal masiškumą olimpiniam judėjime, o pagal meistriškumo ir masiškumo rodiklius plaukimas Lietuvoje pirmauja.

Už tai T.Kučinskas ir Lietuvos plaukimo federacija dėkojo plaukimo bendruomenei, valstybinėms institucijoms bei privatiems rėmėjams, suteikiantiems papildomos moty-

vacijos jauniems plaukikams siekti pergalių tarptautinėse arenose.

Apdovanojimus įteikė Lietuvos tautinio olimpinio komiteto prezidentė Daina Gudžinevičiūtė, Kūno kultūros ir sporto departamento direktorius Edis Urbanavičius, Seimo vicepirmininkas Vydas Gedvilas, švietimo ir mokslo ministras Dainius Pavalkis.

Apdovanojimai įteikti olimpių žaidynių finalininkams ir pusfinalininkams, jų treneriams:

Vytautui Janušaičiui (negalėjo dalyvauti) ir treneriui Ramojui Anicetui Kalyčiui;

Giedriui Titeniui ir treneriui Žilvinui Ovsikui;

Dariui Grigalioniui ir treneri Ritai Kondrotaiti;

Rolandui Gimbučiui (nedalyvavo) ir treneriui Šarūnui Mažutaičiui.

Lietuvos plaukimo federacijos prezidentams: **Evaldui Skyriui**; **Valerijui Belovui**; **Eugenijui Ušpurui**; **Ilonai Zuozienei**; **Tomui Kučinskui**.

Už išskirtinius nuopelnus Lietuvos plaukimui:

Birutei Užkuraitytei-Statkevičienei – pirmajai olimpietei (Miunchenas, 1972), Londono olimpių žaidynių olimpinio deglo nešėjai, aktyviai plaukimo puoselėtojai.

Arvydui Juozaičiui ir jo treneriui Algimantui Juozaičiui – pirmajam olimpių žaidynių prizinininkui (Monrealis, 1976 m., bronza) ir jo bei ilgamečiui ir Lietuvos rinktinės vyriausiajam treneriui tėvui Algimantui Juozaičiui.

Vladui Kupsčiui – Lietuvos plaukimo federacijos generalinis sekretorius nuo 1953 iki 2001 m.

Zigmui Navickui – už nuopelnus šuoliams į vandenį.

Inai Paipelienei – treneri už indėlį į Lietuvos plaukimą.

Auksiniai ženklukai su cirkoniu įteikti olimpiniam čempionams:

Linai Kačiušytei (treneris Arvydas Gražiūnas); **Robertui Žulpai**; **Rūtai Meilutytei**.

15min.lt

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

216 481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts
Mufflers, Lube oil and Filter

OPEN

Mon. – Fri.: 8 am to 6 pm 866 E. 200th St.
Sat.: 8 am to 4 pm Cleveland, OH 44119

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais
9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką,
82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687.
Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

Now serving Lithuanians, including former Tampa Members!

1385 Andrews Ave.
Lakewood, OH 44107

216-228-1996 or 800-577-1996

LatvianClevelandCU.net

Hours: Mon-Wed and Fri 9:00AM-3:00PM
Sun 9:30-10:30AM (Fall-Spring)

View our Website and Facebook page for a list of our services:

www.latvianclevelandcu.org

www.facebook.com/LatvianClevelandCU

PRENUMERUOKITE DIRVA

METAMS - \$55.

PUSEI METŲ - \$40.

PIRMA KLASĖ - \$78.

ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ

METAMS - \$130.00

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuočiai

936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119

36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095

Telefonas (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsina,
Teikianti jaukią atmosferą liudėsio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.